Wtorek
2.09.2025

| **6,00 ZŁ** w tym 5% VAT

Legnica | Lubin

panorama legnicka

www.legnica.naszemiasto.pl

Nr 35

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

FOTORELACJA

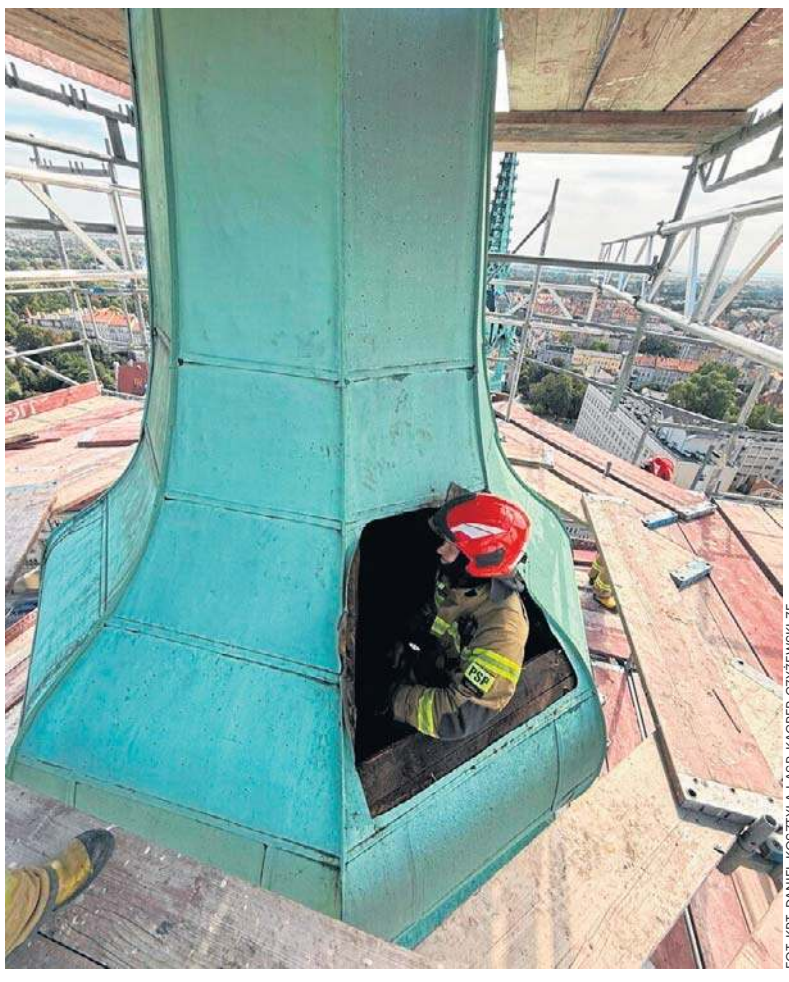
ŚWIĘTO CHLEBA I PIERNIKA W JAWORZE **CAŁE MIASTO PACHNIAŁO WYPIEKAMI**

str. 10-11

LEGNICA

Ogień na wieży katedry

Niewiele brakowało, by doszło do nieszczęścia podczas remontu zabytkowej wieży **str. 2**

FOT. KPT. DANIEL KOSZTYŁA I ASP. KACPER OZYŻEWSKI ZE

LEGNICA

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

W schronisku będzie internat dla młodych piłkarzy czy hostel?

Legniccy radni poparli prezydenta. Szkolne Schronisko Młodzieżowe przestaje istnieć **str. 3**

SPORT

Imponujące zwycięstwo Miedzi Legnica nad liderem 1. Ligi Wisłą Kraków **str. 18**

NAWIGATOR

Lista zabytkowych kamienic i kościołów, których zarządcy dostali dofinansowanie z kasy miejskiej na remonty **str. 4**

SAMORZĄD

Dlaczego zniknął krzyż z sali obrad legnickiej rady? Radni są zaskoczeni **str. 5**

Nr ISSN 1234-5393
Nr indeksu 272655

9 771234 539505 36

eprasa.pl f87196fe22

FOT. ANNA ICKIEWICZ

POWIAT LEGNICKI

Zapraszają na II Powiatowe Targi Produktów Lokalnych w Chojnowie

Wsobotę, 4 października, w parku przy ul. Poźniaków w Chojnowie odbędą się II Powiatowe Targi Produktów Lokalnych.
Wydarzenie ma na celu promocję lokalnych producentów żywności, wyrobów rzemieślniczych oraz innych produktów regionalnych, a także popularyzację idei wspierania rodzimej przedsiębiorczości.
Targi stanowią doskonałą okazję do prezentacji oferty, nawiązania nowych kontaktów handlowych oraz bezpośredniego spotkania z mieszkańcami regionu. Zarząd Powiatu Legnickiego zaprasza wystawców – producentów, rolników, rękodzielników, koła gospodyń wiejskich oraz lokalne firmy – do zgłaszania swojego udziału w wydarzeniu.
Zgłoszenia przyjmowane są do dnia 20 września 2025 r. poprzez stronę internetową starostwa.
Informacja oraz kontakt: p.pabis@powiat-legnica.eu, tel. 76 72 43 546,
Redakcja

Ogień w czasie remontu wieży

Edyta Golisz
Legnica

11 wozów straży pożarnej z całego regionu przyjechało 27 sierpnia do katedry po zgłoszeniu,że pali się jedna z wież. Ewakuowano ponad 30 osób. Na szczęście pożar się nie rozprzestrzenił.

Ogień objął drewniane elementy podczas prac związanych z remontem katedralnej wieży. Na szczęście ekipa remontująca zabytkową wieżę zareagowała od razu. Wezwano straż pożarną.

- Po tym, jak do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Legnicy wpłynęło zgłoszenie o pożarze wieży katedry legnickiej pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, do zdarzenia zadysponowano zastępy z Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych nr 1 i nr 2 w Legnicy, Grupę Operacyjną wraz z zastępcą Komendanta Miejskiego PSP w Legnicy bryg. Marcinem Swenderskim, a także jednostki OSP z Miłkowic (z dronem), Rzeszotar i Ulesia. Łącznie skierowano do katedry 11 pojazdów - mówi kpt. Mateusz Guzenda z legnickiej komendy PSP.

Strażacy ustalili, że podczas prac remontowych prowadzonych w katedralnej wieży doszło do zaprószenia ognia, który objął część więźby dachowej.

- Mimo braku zewnętrznych oznak pożaru, strażacy ewakuowali osoby znajdujące się na terenie katedry - informuje kpt. Guzenda.

Jednocześnie ogniomistrzowie weszli i wjechali windą ze sprzętem gaśniczym na szczyt wieży. Zbadali jej drewniane elementy kamerą termowizyjną.

- Nie stwierdzono więcej miejsc o podwyższonej temperaturze - mówi Mateusz Guzenda.

Remontowana wieża katedry w Legnicy nie daje o sobie zapomnieć. Przypomnijmy, że to właśnie w niej ekipa remontowa znalazła zaledwie kilka tygodni temu kapsułę czasu, która okazała się najstarsza na świecie. Zawierała m.in. dokumenty i monety z 1650 roku. Będą we wrześniu zaprezentowane legniczanom.

FOT. CZYTELNIK

LEGNICA

Autokar potrącił nastolatka na przejściu dla pieszych przy skrzyżowaniu

Na skrzyżowaniu ul. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego, Rzeczypospolitej i Moniuszki w Legnicy 29 sierpnia autobus potrącił na przejściu dla pieszych chłopca, prawdopodobnie 15-letniego.- Chłopiec był nieprzytomny, ustabilizowaliśmy mu głowę, zabezpieczyliśmy go. Po około minucie odzyskał świadomość - mówi nam świadek zdarzenia, który wraz z żoną przejeżdżał obok. Oboje znają zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej więc pomogli potrąconemu chłopcu do czasu przyjazdu karetki. Dziecko trafiło do szpitala. Z relacji osób, które widziały zdarzenie wynika, że przebiegał przez jezdnię. Na razie nie wiadomo na jakim świetle. Wpadł wprost pod koła autobusu Miedzi Legnica. W autobusie nie było piłkarzy ani kibiców, tylko kierowca. - Kierowca jest trzeźwy. Na razie nie wiemy, kto zawinił. Prowadzone są czynności - mówi kom. Jagoda Ekiert z legnickiej policji.
EG

TEL. 573 845 562/PONIEDZIAŁKI I ŚRODY, GODZ. 14-18

Bezpłatny telefon porad prawnych dla dolnośląskich seniorów. Skorzystaj!

Aby skorzystać z bezpłatnej porady prawnej wystarczy zadzwonić pod nr 573 845 562, a po odsłuchaniu komunikatu wcisnąć cyfrę „1". Z Telefonicznego Punktu Porad Prawnych mogą korzystać osoby, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają w woj. dolnośląskim. Dyżury - w poniedziałki i środy, w godz. 14-18. Celem Telefonicznego Punkt Porad Prawnych dla seniorów jest m.in. zapewnienie możliwości uzyskania porady osobom starszym, także seniorom, których nie stać na opłatę porady. Chodzi też o wspieranie mieszkańców wsi, skąd trudniej dostać się do prawnika. To także troska o ludzi chorych, niepełnosprawnych, potrzebujących pomocy prawnej. Telefoniczny Punkt Porad Prawnych jest inicjatywą Fundacji Przyszłość.

ZGŁOŚ AWARIĘ/USTERKĘ W MIEŚCIE: (76) 729 99 95

Legnicki Telefon Pierwszego Kontaktu

Pod numerem telefonu (76) 729 99 95 mieszkańcy Legnicy mogą zgłaszać różnorodne usterki i awarie związane z infrastrukturą komunalną. Zgłosić będzie można:
- uszkodzone latarnie;
- uszkodzone ławki;
- uszkodzone elementy placów zabaw;
dziury i ubytki w drogach;
- porzucone wraki pojazdów;
- rozrzucone śmieci;
- dzikie wysypiska.

Zgłoszenia będą przekazywane do odpowiednich służb, co ma zagwarantować szybkie i skuteczne reakcje, a docelowo podnieść jakość życia w Legnicy.

ZDJĘCIE DNIA

FOT. PIOTR KRZ ANOWSKI

Z okazji Święta Solidarności i Wolności oraz 45. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność" delegacja NSZZ „Solidarność" Regionu Zagłębie Miedziowe i duchowni złożyli kwiaty pod pomnikiem Jana Pawła II w Legnicy, oddając hołd papieżowi – symbolowi odwagi, wiary i nadziei. - Stoimy pod pomnikiem Jana Pawła II, aby podziękować Janowi Pawłowi II za natchnienie dla wszystkich, którzy tworzyli Solidarność. Gdyby nie papież, nie byłoby naszego związku – mówił przewodniczący regionu, Bartosz Budziak. – To On dał Polakom odwagę do walki o wolność, dzięki czemu kraj odzyskał niepodległość i suwerenność. PK

panorama legnicka
Nakład do 1000 egz.
SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: **Mateusz Różański, m.rozanski@gazeta.wroc.pl;** BIURO OGŁOSZEŃ: **Michał Jarema, tel. 514 800 870, michal.jarema@polskapress.pl;**
PRENUMERATA: **tel. 71 727 62 37;** DRUK: **Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Milowice, ul. Baczyńskiego 25a.** WYDAWCA **Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10.**
PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY **Zenon Nowak**. PREZES MAKROREGIONU **Robert Glinkowski**. PROJEKT GRAFICZNY **Tomasz Bocheński**
POLSKA PRESS GRUPA

©℗ - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

eprasa.pl f87196fe22

LEGNICA BĘDZIE TUTAJ BURSA DLA MŁODYCH PIŁKARZY CZY MOŻE HOSTEL?

Rada zdecydowała: schronisko do likwidacji

Edyta Golisz
Legnica

Szkolne Schronisko Młodzieżowe przy ul. Jordana w Legnicy zostanie zlikwidowane po 57 latach istnienia. Radni miasta podjęli w czwartek ostateczną decyzję co do losów placówki.

Za likwidacją schroniska było 11 radnych, przeciwko 7. Nikt nie wstrzymał się od głosu.

Przed głosowaniem rozgorzała dyskusja. Przeciwnicy likwidacji schroniska powoływali się na jego 57-letnią tradycję, rolę edukacyjną, wychowawczą, społeczną, znaczenie kulturowe na mapie miasta.

Prezydent Legnicy Maciej Kupaj i wiceprezydent Aleksandra Krzeszewska odpierali argumenty, powołując się na bezwzględne liczby. Rocznie miasto dopłacało do działalności schroniska ok. 700 tys zł - 250 zł na osobę. A w 2023 i 2024 roku grupy faktycznie złożone z dzieci wykorzystały niecałe 4 procent dostępnych w schronisku miejsc noclegowych, studenci jeszcze mniej.

Zdaniem władz schronisko, które formalnie było jednostką oświatową, zamieniło się w salę bankietowo-weselną i tanią bazę noclegową dla prywatnych firm.

Sala weselna i tani hotel na koszt miasta

- Nie może być tak, żeby z budżetu miasta, na który składają się wszyscy mieszkańcy, miasto dopłacało 250 zł na osobę np. firmom budowlanym, które wynajmowały tam noclegi dla swoich pracowników - mówiła wiceprezydent Aleksandra Krzeszewska.

- Schronisko działało na wpół legalnie. To przecież placówka oświatowa. Tak jak w szkole, nie można spożywać w niej alkoholu. Tymczasem odbywały się tam wesela, podczas których goście pili alkohol, bawili się, potem szli spać do pokoi w schronisku - mówił prezydent Kupaj. Jak podkreślili włodarze miasta, w schronisku zatrudnionych jest 7 osób i wszystkie w administracji. Stanowisko wychowawcy w placówce oświatowej nie zostało w tym roku obsadzone.

Podczas sesji przedstawiona została prezentacja z informacjami dotyczącymi działania i przyszłości schroniska.

GRAFIKA RM LEGNICY

Przebieg głosowania ws. likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego

Władze zapewniają, że stowarzyszenia mające siedzibę w schronisku, dostaną inne lokale z zasobu miasta

Najgorętszym momentem sesji była wymiana zdań między Maciejem Kupajem, prezydentem Legnicy a Joanną Śliwińską - Łokaj. Radna PiS przyniosła ze sobą petycję przeciwko likwidacji schroniska podpisaną przez 400 osób.

- Mieliśmy tylko półtora dnia na zebranie podpisów, ponieważ o nadzwyczajnej sesji dowiedzieliśmy się półtora dnia temu. W tym krótkim czasie udało się zebrać aż 400 podpisów - mówiła radna Śliwińska - Łokaj podkreślając, że decyzja o likwidacji schroniska jest m.in. „zignorowaniem interesu społecznego".

Maciej Kupaj: W schronisku nie wolno pić alkoholu. Tymczasem odbywały się tu wesela, podczas których goście pili alkohol.

Wśród wielu argumentów przeciwko likwidacji placówki, radna PiS wyraziła też obawę, że władze Legnicy zamierzają wynająć budynek zaprzyjaźnionemu przedsiębiorcy.

- Sugerowanie przez radną Legnicy, w dodatku podczas sesji Rady Miejskiej, że prezydent miasta postępuje nielegalnie, uważam za skandaliczne! Jeśli mówimy, że wynajmiemy budynek w drodze przetargu, to wynajmiemy go temu, kto zapłaci najwięcej. To oczywiste dla dobra miasta i mieszkańców. Pani też może wystartować w przetargu, zapraszam. Może za czasów PiS były inne standardy, ale my jesteśmy w 100 procentach uczciwi, transparentni. Wszystkie nasze działania, przetargi są publikowane w internecie. Jeśli ma pani wątpliwości, proszę złożyć zawiadomienie do prokuratury czy innych instytucji, które to wyjaśnią. W innym przypadku za gadanie takich głupot spotkamy się w sądzie - grzmiał Maciej Kupaj.

Nerwową dyskusję uspokajała przewodnicząca rady.

Emocje podczas sesji wzbudził też radny Zbigniew Rogalski, który - na jeden z pomysłów miasta, aby w budynku po schronisku powstał hostel - zareagował wypowiedzią:

- W hostelach kradną. Mnie też okradli. Nie mówiąc już o jednodniowym seksie, do którego w hostelach dochodzi. Naprawdę gratuluję pomysłu- powiedział Zbigniew Rogalski, wprowadzając innych radnych w sporą konsternację.

Co z budynkiem?

Miasto rozważa dwa pomysły:

- przeniesienie tu bursy Akademii Piłkarskiej Miedzi Legnica,

- wydzierżawienie obiektu na hostel, na zasadach komercyjnych.

Władze podkreślają, że budynek nie zostanie sprzedany, nie powstanie w nim też ośrodek dla migrantów

Co z pracownikami?

7 osób będzie miało zabezpieczoną pracę w innych jednostkach miejskich.

Ulice Złotoryjska i Gwarna po liftingu

FOT. UM LEGNICA (3)

Edyta Golisz
Legnica

Na ulicach Gwarnej i Złotoryjskiej wymieniono nawierzchnie jezdni, na chodnikach ułożono kamienną kostkę, zamontowane zostały nowe krawężniki, uregulowano też kanalizację.

Zakończona przebudowa dotyczyła dróg w centrum Legnicy: ul. Gwarnej oraz ul. Złotoryjskiej (na odcinku od ul. Gwarnej do pl. Wolności). Trwają tam jeszcze ostatnie prace porządkowe, ale ulice są już przejezdne. W centrum miasta nie ma już korków, wynikających z remontów. Kierowcy śmiało mogą kierować się w tamte rejony.

Przebudowy ulic Złotoryjskiej i Gwarnej zostały zrealizowane w ramach Legnickiego Programu Drogowego na lata 2024 - 2029.

Które drogi w Legnicy będą wkrótce naprawione?

W ramach Legnickiego Programu Drogowego, w tym roku zmodernizowany został już także inny odcinek ul. Złotoryjskiej: od przejazdu kolejowego do Huty Miedzi Legnica, a w trakcie realizacji są: przebudowa ul. Śląskiej, przebudowa ul. Powstańców Śląskich, przebudowa ul. Poznańskiej - od ul. Struga do ul. Rzeszotarskie.

Wykonawcą obecnych inwestycji jest konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Transportowo Budowlane z Wrocławia (lider) oraz Budrim z Kunic (partner). Konsorcjum wygrało przetarg na przebudowę legnickich dróg, z ofertą wynoszącą 21 mln 469 tys. zł.

Na przebudowę dróg, Legnica otrzymała z Rządowego Funduszu „Polski Ład" dotację, w wysokości 20 mln 395 tys. zł, co stanowi 95 procent ostatecznej wartości zaplanowanych w tym roku inwestycji drogowych w mieście.

FOT. AUTOR

eprasa.pl f87196fe22

Kamienice i kościoły do remontu

Edyta Golisz
Legnica

W drugiej edycji programu „Zabytek Odnowa - historia w Twoich rękach" do podziału było 2,5 mln zł z kasy miasta. Jak została ta kwota podzielona?

„Zabytek Odnowa - historia w Twoich rękach" to miejski program, który jest skierowany do właścicieli i zarządców obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków na terenie Legnicy. W tegorocznej, drugiej edycji do podziału było prawie 2,5 mln zł.

Z 30 wniosków, które wpłynęły do programu, do realizacji wybrano 13 - głównie od wspólnot mieszkaniowych i zarządców budynków oraz od dwóch parafii. Dzięki temu wyremontowana zostanie m.in. zamknięta od dłuższego czasu brama przy ul. Murarskiej, przez którą nie można obecnie przejeżdżać.

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Dzięki miejskiej dotacji wyremontowana będzie brama przejazdowa na ul. Murarskiej

FO. GOOGLE STREET VIEV

Remontowana będzie też elewacja domu przy ul. Libana 10

Kto dostał pieniądze?

Parafia św. Jana Chrzciciela na renowację i zabezpieczenie budynku bramnego przy ul. Murarskiej, ważnego dla komunikacji w śródmieściu - 886 397,22 zł.

Parafia św. Jacka na remont elewacji południowej kościoła i wieży- 90 000 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Św. Trójcy 2 na remont elewacji frontowej oraz montaż urządzenia do osuszania kamienicy położonej przy ul. Św. Trójcy 2 - 26 222, 87 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Drukarska 14 na remont elewacji frontowej kamienicy położonej przy ul. Drukarskiej 14 - 36 779, 77 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Senatorska 61 na remont elewacji frontowej budynku przy ul. Senatorskiej 61 - 97 216, 25 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Matejki 7 na remont dachu kamienicy przy ul. Matejki 7 - 47 996, 67 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Chłapowskiego 9 na pierwszy etap remontu elewacji frontowej kamienicy przy ul. Chłapowskiego 9 - 31 382, 24 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Orzeszkowej 4 na wykonanie remontu elewacji frontowej z odnowieniem kolorystyki elewacji budynku przy ul. Orzeszkowej 4 - 44 000 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Roosvelta 13 na remont balkonów i dachu w budynku przy ul. Roosvelta 13 - 212 932, 87 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Orzeszkowej 38 na remont połowy dachu, remont elewacji frontowej i tylnej - 207 886, 62 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Jaworzyńska 96 AB na remont przejazdu bramnego budynku przy ul. Jaworzyńskiej 96 AB - 75 965, 30 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Jaworzyńska 2 na remont elewacji frontowej i balkonów budynku przy ul. Jaworzyńskiej 2 - 374 209, 25 zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Libana 10 na remont elewacji frontowej budynku przy ul. Libana 10, 10 of, 10 of I, 10 of II - 2 480 957,00

Decyzję potwierdzającą podział pieniędzy podjęli radni podczas niedawnej sesji Rady Miejskiej Legnicy. Jak mówił podczas sesji Maciej Kupaj, prezydent Legnicy, remontowane będą głównie elewacje, dachy i balkony. Prezydent zapowiedział, że kolejna edycja programu dotacji na zabytki będzie ogłoszona na początku przyszłego roku.

Zakończyła się modernizacja oświetlenia stadionu

Edyta Golisz
Legnica

Oświetlenie płyty głównej stadionu przy ul. Orła Białego w Legnicy już zostało zmodernizsowane.

Wymienione zostały dotychczasowe oprawy oświetleniowe na nowoczesne projektory LED. Również pod dachami trybun zostały zainstalowane 32 projektory LED. Przetarg na wymianę lamp na stadionie miejskim wygrała firma ADA-Light z Gostynia. Koszt przedsięwzięcia wynosi ok. 2 mln 419 tys. zł.

- Dzięki modernizacji, powstanie profesjonalne oświetlenie pod potrzeby transmisji HDTV 4K wraz ze spełnieniem wszystkich wymogów dla rozgrywek Ekstraklasy Polskiego Związku Piłki Nożnej - informuje legnicki ratusz.

Przypomnijmy, że cztery maszty z platformami oświetleniowymi zostały zamontowane w 2014 r. Po obecnej modernizacji natężenie płynącego z nich światła będzie większe.

FOT. PK

Dzięki modernizacji, powstało profesjonalne oświetlenie

Przejeżdżające przez Lubin auta są ważone

Imię i nazwisko
miejscowość

Przy ul. Zielonogórskiej w Lubinie powstał punkt, w którym sprawdza się, czy samochody dostawcze i ciężarowe nie przekraczają norm dot. wagi ładunku.

FOT. ITD FB

Inspekcja Transportu Drogowego uruchomniła przy ul. Zielonogórskiej punkt ważenia pojazdów

- Tylko w pierwszym dniu kontroli, w minionym tygodniu, sprawdzonych zostało osiem aut. W trzech przypadkach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej masy całkowitej pojazdów, od półtorej do trzech ton. To dowodzi, że przeładowane pojazdy są realnym problemem, a ich obecność na ulicach miasta oznacza dla Lubina konieczność dodatkowego remontowania nawierzchni dróg - mówi Joanna Dziubek, rzeczniczka prasowa prezydenta Lubina.

Jak podkreśla Joanna Dziubek - zbyt duża waga samochodów nie była jedynym problemem, który został wykryty podczas kontroli aut.

- Inspektorzy Transportu Drogowego sprawdzali też m.in. czas pracy kierowców i niektóre parametry techniczne pojazdów. W wyniku kontroli, w trzech samochodach stwierdzono usterki układu hamulcowego, oświetlenia, nadmiernie zużytego bieżnika opon czy braku właściwego oznakowania tablicami wyróżniającymi pojazd o szczególnych gabarytach - wymienia Joanna Dziubek.

Wobec przewoźników, do których należały kontrolowane pojazdy, Inspekcja Transportu Drogowego wszczęła aż dziesięć postępowań administracyjnych. Kierowcy otrzymali w sumie 53 mandaty, za różnego rodzaju przewinienia.

- Takie działania będą w Lubinie prowadzone częściej. Co ważne, obejmą nie tylko pojazdy jeżdżące ulicą Zielonogórską. Patrole ITD jeżdżą po całym mieście oraz po drodze ekspresowej S3 i sprowadzają wybrane pojazdy do punktu kontrolnego. Zatrzymane auto, które waży zbyt dużo, dalej nie pojedzie. Musi najpierw zostać rozładowane do dozwolonego limitu, co dla przewoźnika oznacza kłopot logistyczny i unieruchomienie pojazdu nawet na kilka godzin. Dlatego wyjeżdżanie zbyt ciężkim samochodem na lubińskie ulice zwyczajnie się nie opłaca - mówi Joanna Dziubek z lubińskiego ratusza.

eprasa.pl f87196fe22

Krzyż zniknął z sali obrad rady. Radny PiS pyta: Ktoś zapomniał, czy zrobił to specjalnie?

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Przed remontem sali sesyjnej obok godła miasta wisiał krzyż

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Po remoncie godło miasta powróciło, a krzyż zniknął

Edyta Golisz
Legnica

- Komu ten krzyż przeszkadzał? Przecież nikt nikomu nie kazał się tu modlić ani składać pokłonów. Krzyż po prostu zawsze tu był. Teraz zniknął. To skandal - mówi Joanna Śliwińska - Łokaj, radna PiS.

Brak krzyża zauważył na początku czwartkowej sesji rady (28 sierpnia) Adam Wierzbicki, radny PiS. Podczas dyskusji o porządku obrad próbował sprawę wyjaśnić.

- To nie dotyczy porządku sesji - odpowiedziała Karolina Jaczewska - Szymkowiak, przewodnicząca Rady Miasta Legnica.

- Właśnie, że dotyczy. Bo obrady zawsze były prowadzone w obecności krzyża - ripostował radny Wierzbicki.

Jednak odpowiedzi na pytania o brak krzyża - ani od przewodniczącej rady, ani od prezydenta miasta - nie otrzymał.

Przed remontem był, po remoncie zniknął

Czwartkowa sesja legnickich radnych była nadzwyczajna. Zwołana zaledwie dwa dni wcześniej, w związku ze sprawą likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Legnicy. Nie było jej w planach, w sierpniu radni mieli w ogóle nie obradować. I gdy weszli w czwartek do sali obrad na nagle zwołaną sesję okazało się, że sala została w międzyczasie wyremontowana. Wszystko wróciło w niej na swoje miejsce oprócz krzyża, który wisiał wcześniej obok herbu miasta.

- Źle się czuję, kiedy jestem radnym szóstą kadencję i nagle nie ma krzyża. Czy ktoś zapomniał go po remoncie powiesić, czy zrobił to specjalnie? Jestem jedynym obecnym radnym, który pamięta, jak lata temu ten krzyż został w sali obrad powieszony i poświęcony. Wtedy, jako radni, składaliśmy się na krzyż i sztandar. Ktoś teraz pozbawił mnie mojej współwłasności. Ale nie o pieniądze chodzi tylko o to, że jestem katolikiem. Krzyż jest dla mnie bardzo ważny. W Sejmie może być krzyż, mogą być świece hanukowe, a w Legnicy, w sali obrad Rady Miejskiej, nie może być tolerancji dla jakichkolwiek religii, dla krzyża? - powiedział nam radny Wierzbicki.

Karolina Jaczewska-Szymkowiak, przewodnicząca Rady Miejskiej w Legnicy przyznaje, że nie wie, co się stało z krzyżem.

Co się stało z krzyżem?

Karolina Jaczewska-Szymkowiak, przewodnicząca Rady Miejskiej w Legnicy przyznaje, że nie wie, co się stało z krzyżem. - Trudno mi w jakikolwiek sposób komentować brak krzyża po remoncie. Przyznam, że też nic o remoncie sali nie wiedziałam, zostałam nim mile zaskoczona, gdy przyszłam dziś na sesję. Sala wygląda teraz bardzo ładnie. A dlaczego sprawa braku krzyża nie została omówiona podczas sesji? Ponieważ to nie było tematem obrad. Sesja była nadzwyczajna, w czasie takich sesji nie ma miejsca na tzw. sprawy różne. Mamy przyjęty konkretny tryb, program podejmowania uchwał, musimy go realizować. Nie mogę sobie pozwolić na to, aby poruszać wszystkie tematy, które nagle przyjdą radnym do głowy - mówi przewodnicząca rady.

Do tematu będziemy wracać.

Wyremontowali zabytkową wieżę ciśnień. Będzie mniej awarii w dostawach wody

Edyta Golisz
Legnica

W Jaworze zmodernizowano starą wieżę ciśnień. Miasto wydało na ten remont 7 mln zł.

- To jedna z najważniejszych inwestycji dla naszego miasta. W trudnych momentach przekonaliśmy się, jak brak stabilnego ciśnienia w rurach powodował awarie i przerwy w dostawach wody. Dziś możemy powiedzieć, że w dużej mierze mamy to za sobą - mówi o remoncie wieży Emilian Bera, burmistrz Jawora.

- Zainwestowaliśmy w obiekt, który od 140 lat dba o wodę i ciśnienie w Jaworze. To dzięki tej wieży nasze miasto funkcjonuje sprawnie i bez niej trudno wyobrazić sobie codzienność - dodaje burmistrz Jawora.

FOT. UM JAWOR

Wieża ciśnien jest ważnym elementem wodociągów, ale też upiększa Jawor

Jak podkreśla: wieża dostała nowy dach, odświeżoną fasadę i - co najważniejsze - wyremontowane wnętrze. Obiekt zyskał też nowoczesne oświetlenie zewnętrzne oraz estetyczny, ogrodzony teren zieleni wokół. Budowla nie tylko więc pełni swoją funkcję, ale również wygląda reprezentacyjnie, dzięki czemu stała się atrakcyjnym elementem miejskiej przestrzeni.

Wieża ciśnień w Jaworze została wybudowana w 1887 r. Nowe w tamtych czasach wodociągi, wraz z wchodzącą w ich skład wieżą, uruchomiono 30 kwietnia 1888 r. Ich projekt opracował - na zlecenie magistratu - inż. Bernhard Salbach z Drezna. Wieża początkowo miała zbiornik o pojemności ok. 450 m3. W latach 80. ub. wieku przeszła modernizację, w wyniku której powiększono zbiornik do 650 m3 - w związku z tym nadbudowano głowicę wieży o ponad 2 metry i położono nowy dach oparty na stalowej konstrukcji. Po tej zmianie całkowita wysokość budowli wynosi obecnie ok. 27 metrów. (źródło: wiezecisnien.eu).

REKLAMA 0011390647

GMINA RUJA

Wójt Gminy Ruja informuje, iż w dniu 2.09.2025 r. w siedzibie Urzędu Gminy Ruja zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o I przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości położonej w granicach działki:

• **28/9** obręb geodezyjny **Tyniec Legnicki**
- nieruchomość nierolna, niezabudowana.

Forma sprzedaży – przetarg ustny nieograniczony
Cena nieruchomości wynosi 313 000,00 zł
(słownie: trzysta trzynaście tysięcy złotych 00/100)
Wadium do przetargu wynosi 31 300,00 zł
(słownie: trzydzieści jeden tysięcy trzysta złotych 00/100)
Minimalne postąpienie wynosi 3 130,00 zł
(słownie: trzy tysiące sto trzydzieści złotych 00/100)

Przetarg odbędzie się w dniu 3.10.2025 roku w Urzędzie Gminy w Rui, Ruja 23, pok. nr 5, o godzinie 9.00.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium na konto **Gminy Ruja nr 58 9589 0003 0010 6441 2000 0030**, z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby środki pieniężne znalazły się na koncie Gminy Ruja najpóźniej do dnia **29.09.2025 r.**, z dokładnym określeniem w tytule wpłaty – **I przetarg nieograniczony** na sprzedaż nieruchomości **oraz obrębu i numeru geodezyjnego nieruchomości, na którą jest wpłacane**, a w przypadku dokonywania wpłaty przez inną osobę niż uczestnik przetargu – dodatkowo imienia i nazwiska osoby biorącej udział w przetargu (za którą jest realizowana wpłata).

Szczegółowe informacje w przedmiocie sprzedaży można uzyskać pod numerem telefonu 76 858-03-11 wew. 31.

eprasa.pl f87196fe22

KULTURA ZAKACZAWIE OD DZIESIĘCIOLECI PRZYCIĄGA FILMOWCÓW SWOIM KLIMATEM

Powstające w Legnicy filmy dostały dofinansowanie z kasy Dolnego Śląska

Edyta Golisz
Wrocław

W Legnicy swój film kręci Paweł Pawlikowski. „Vaterland" otrzymał 400 tys zł dofinansowania. Drugim filmem kręconym w Legnicy, który otrzymał pieniądze, jest „MnieNie" Jakuba Radeja - 350 tys. zł.

FOT. PATRYK GŁAŻEWSKI

Film „Vaterland" Pawła Pawlikowskiego kręcony jest na legnickim Zakaczawiu

FOT. PATRYK GŁAŻEWSKI

Pawlikowski zadbał o wierną epoce scenerię

FOT. PJATRYK GŁAŻEWSKI

„Vaterland" dostał dotację w wysokości 400 tys. zł

Powstające w Legnicy filmy znalazły się wśród 9, które zostały wybrane spośród aż 32 projektów, zgłoszonych do tegorocznej edycji Dolnośląskiego i Wrocławskiego Funduszu Filmowego. Budżet tej edycji był rekordowy, wynosił ponad 2,4 mln zł. Środki pochodzą z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Miasta Wrocław oraz DCF - Dolnośląskiego Centrum Filmowego.

Dolnośląski Fundusz Filmowy powstał w 2008 roku, a w tej edycji zmienił nazwę na Dolnośląski i Wrocławski Fundusz Filmowy. Jego fundatorami są samorządy województwa dolnośląskiego i miasta Wrocław. Dolnośląskie Centrum Filmowe jest koproducentem filmów, które otrzymują dofinansowanie w konkursie.

Wśród wybranych do dofinansowania filmów są zarówno wielkie produkcje międzynarodowe, jak i lokalne filmy dokumentalne, podejmujące ważne sprawy dla Dolnego Śląska.

W wyniku dotychczasowych edycji konkursu Dolnośląskie Centrum Filmowe stało się koproducentem ponad 90 filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych. Wśród nich znajdują się filmy nagradzane na wielu prestiżowych festiwalach.

W zeszłym roku po raz pierwszy w historii istnienia funduszu koprodukcja DCF-u „Dziewczyna z igłą" w reż. Magnusa von Horna (dofinansowana w 2023 r.) miała swoją światową premierę na Festiwalu w Cannes, walczyła o Złotą Palmę, a także o Oscara.

- Dolny Śląsk od lat jest miejscem, które inspiruje filmowców z całego świata. Cieszę się, że dzięki rekordowemu budżetowi, w tegorocznej edycji aż dziewięć wyjątkowych projektów otrzyma wsparcie naszego funduszu. To zarówno produkcje międzynarodowe, jak i filmy opowiadające o lokalnych bohaterach i historii regionu. Inwestując w kino, inwestujemy w promocję Dolnego Śląska i Wrocławia na ekranach całego świata - mówi Jarosław Rabczenko, członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

O czym są kręcone w Legnicy filmy?

„Vaterland" - reż. Paweł Pawlikowski.

To najnowszy projekt nagrodzonego Oscarem Pawła Pawlikowskiego, którego akcja toczy się na przełomie lat 40. i 50., a jego głównym bohaterem jest Thomas Mann, laureat Literackiej Nagrody Nobla. Mann po latach emigracji wraca do ojczyzny, by wygłosić przemówienie z okazji 200. rocznicy urodzin Goethego - najpierw we Frankfurcie, potem w Weimarze. Towarzyszy mu córka Erika: błyskotliwa, bezkompromisowa i wyzwolona kobieta, która jest nie tylko jego kierowcą, ale też tłumaczką i najbliższą współpracowniczką.

Ich wspólna podróż przez kraj rozdarty między Wschodem a Zachodem staje się konfrontacją z przeszłością, politycznymi naciskami i osobistymi napięciami. Mann, wierny idei niezależnej sztuki, stara się zachować godność i wolność myśli w świecie, który domaga się opowiedzenia po jednej ze stron.

W obsadzie znalazła się m.in. znana z ról w „Strefie interesów" czy „Anatomii upadku" Sandra Hüller.

„MnieNie" - reż. Jakub Radej

Pełnometrażowy debiut fabularny Jakuba Radeja, w całości kręcony w Legnicy i okolicach, to opowieść o złamanym sercu, depresji po rozstaniu i wielkim gniewie popychającym do skrzywdzenia osoby, którą niegdyś się kochało. Bohaterką tej tragikomedii poruszającej temat przemocy seksualnej i kobiecej zemsty na mężczyznach jest 30-letnia Ola (Maja Pankiewicz), nieumiejąca żyć poza związkiem z ukochanym, która zostaje porzucona przez swojego 40-letniego partnera Tomka (Robert Gulaczyk). Gdy po wielu miesiącach zmagań z traumą po związku Ola spotyka dawną przyjaciółkę (Małgorzata Gorol), kobiety tworzą wspólny plan mający na celu zemstę na byłym partnerze Oli.

Wśród dofinansowanych filmów znalazły się także:

„Każda z nas" - reż. Anne Zohra Berrached, Stina Werenfels, Anna Jadowska, Neus Ballus

To poruszająca opowieść o czterech kobietach, które w obozie Ravensbrück (odtworzonym na potrzeby filmu w Gniechowicach k/Wrocławia) walczą o przetrwanie i godność.

„Wszyscy chłopcy są tutaj" - reż. Goran Stolevski

Kolejny film Gorana Stolevskiego, uznanego macedońsko-australijskiego reżysera, opowiada o nowojorskim pisarzu, Juliusie Shaeferze, który podczas rodzinnego pogrzebu w Wiedniu odkrywa istnienie swojego niemieckiego krewnego, oficera SS straconego za romans z żydowskim chłopcem w okupowanym Wrocławiu w czasie II wojny światowej.

„Śmieszny człowiek" - reż. Maciej Buchwald

Bohaterem w całości kręconej we Wrocławiu i okolicach komedii, w reżyserii współtwórcy popularnego serialu komediowego „1670" jest 30-letni stand-uper, Tomek. Kilka miesięcy temu zaliczył na scenie załamanie nerwowe i niespodziewanie uderzył się mikrofonem w głowę na oczach widowni. Po kuracji w ośrodku terapeutycznym chce wznowić swoją sceniczną karierę.

„Ona" - reż. Agnieszka Zwiefka

Pełnometrażowy debiut fabularny w reżyserii wrocławianki, Agnieszki Zwiefki, opowiada o pięćdziesięcioletniej

eprasa.pl f87196fe22

Onej - bezimiennej, niewidzialnej kobiety. Jej życie jest perfekcyjnie zorganizowane, ale wywraca się do góry nogami, gdy jej ulubione drzewo zostaje przeznaczone do wycinki.

„Dziewczyna szatana" - reż. Martyna Majewska

Pełnometrażowy debiut fabularny Martyny Majewskiej to thriller psychologiczny z elementami czarnego humoru. Pogrążona w żałobie Lilianna (Helena Sujecka) zawiera pakt z szatanem: jeśli ona popełni cztery grzechy ciężkie, szatan przywróci do życia jej ukochanego.

„Bogowie pamięci" - reż. Kamil Król

To opowieść o twórcach polskiej rewolucji informatycznej z drugiej połowy XX wieku, podejmujących ostatnią próbę ocalenia od zapomnienia swoich wynalazków. Na płytce z 2048 bajtami chcą zakodować informację, która zapewni im nieśmiertelność - zanim sami stracą pamięć.

„Ostatni turnus w Lądku" - reż. Piotr Strojnowski

Głównym bohaterem filmu jest lądecki emerytowany DJ. Życie go nie oszczędza, ale z większości problemów (brak środków na ogrzanie mieszkania, zepsuty sprzęt grający, choroba) udaje mu się wyjść obronną ręką.

FOT. PATRYK GŁAŻEWSKI

Film „MnieNie" Jakuba Radeja w całości kręcony jest w Legnicy

FOT. PATRYK GŁAŻEWSKI

Projekt uzyskał dofinansowanie 350 tys. zł

FOT. PATRYK GŁAŻEWSKI

Przy produkcji pracuje wiele specjalistycznych ekip

FOT. PATRYK GŁAŻEWSKI

Jakub Radej jest reżyserem już kilkunastu filmów

REKLAMA 0011390061

Prezydent Miasta Legnicy

zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami informuje,

że zostały podane do publicznej wiadomości następujące
WYKAZY NIERUCHOMOŚCI

przeznaczonych do zbycia i dzierżawy:

1. Działka nr 105 obręb Piaski – sprzedaż w trybie przetargu ograniczonego,
2. Inwalidów działki numer 469, 462, 484, 493, 492 obręb Bartniki – zbycie w trybie bezprzetargowym na rzecz użytkownika wieczystego,
3. Dz. nr 1446/1 obręb Tarninów, przy ul. Gen. Władysława Andersa – nieruchomość gruntowa przeznaczona do dzierżawy w drodze bezprzetargowej na okres 1 roku
4. ul. Chocianowska 1, ul. Chłapowskiego 8, ul. Skłodowskiej 5, ul. Kominka 3, ul. Lotnicza 46a, ul. Roosevelta 3, ul. Wojska polskiego 3, ul. Mickiewicza 15, ul. Kwiatowa 15, - bezprzetargowo lokale mieszkalne na rzecz najemców.
5. ul. Piastowska 27, ul. Złotoryjska 77 - bezprzetargowo lokale użytkowe na rzecz najemców.
6. m. Taczalin 23 – bezprzetargowo budynek mieszkalny i gospodarczy, sprzedaż na rzecz współwłaściciela.
7. ul. Karkonoska działka nr 1176/48 obręb Piekary Osiedle - bezprzetargowo na poprawę warunków zagospodarowania.
8. ul. Warzywna działka nr 22/2 obręb Przybków - sprzedaż w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
9. ul. Giełdowa działka nr 56/1 obręb Ludwikowo – sprzedaż w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
10. Dz. nr 401/4 obręb Fabryczna, przy ul. Chojnowskiej – nieruchomość gruntowa przeznaczona do dzierżawy w drodze bezprzetargowej na okres 1 roku, wykorzystana na lokalizację tablicy reklamowej.
11. Dz. nr 42/14 obręb Rybaki, przy ul. Nowodworskiej – nieruchomość gruntowa przeznaczona do dzierżawy w drodze bezprzetargowej na okres 1 roku, wykorzystana na lokalizację pylonu cenowego.

Rozszerzone ogłoszenia zamieszczono na tablicy ogłoszeń ETO Urzędu Miasta Legnicy.

REKLAMA 0011390221

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza, że 6.10.2025 r. odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 1 położonego w Legnicy przy ul. Rynek 16

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica, ul. Rynek 16 KW nr LE1L/00036922/6 Budynek mieszkalny, 5-kondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 268 o pow. 103 m², obręb Stare Miasto Lokal mieszkalny nr 1 na I piętrze	jeden pokój, kuchnia, korytarz, łazienka z w.c. Powierzchnia 19,24 m²	120 000,00 zł /5 082,00 zł/ 24 000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność.

Przetarg odbędzie się 6.10.2025 r. o godz. 11.30 w CWM Legnica, Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - tel. 7672-12-303. oraz warunków przetargu - Wioletta Mazur - tel. 7672-12-301.

Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA 0011390225

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza, że 6.10.2025 r. odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w Legnicy przy ul. Żwirki i Wigury 10

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica, ul. Żwirki i Wigury 10 KW nr LE1L/00038235/7 Budynek mieszkalny, pięciokondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 940 o pow. 205 m², dz. nr 941/1 o pow. 117 m² obręb Fabryczna Lokal mieszkalny nr 2 na parterze	Dwa pokoje, kuchnia, łazienka z w.c., przedpokój, przedsionek Powierzchnia 58,40 m²	230 000,00 zł /6 600,00 zł/ 46.000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność.

Przetarg odbędzie się 6.10.2025 r. o godz. 12.00 w CWM Legnica, Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - tel. 7672-12-303. oraz warunków przetargu - Wioletta Mazur - tel. 7672-12-301.

Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA 0011390219

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza, że 6.10.2025 r. odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w Legnicy przy ul. ul. Korczaka

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica ul. Korczaka 23 KW Nr LE1L/00089398/9 Budynek mieszkalno-usługowy, czterokondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 409 o pow. 337 m², obręb Tarninów Lokal mieszkalny nr 1 na parterze	Pokój, kuchnia, w.c., przedpokój, piwnica nr 02 Powierzchnia 39,82 m² i 4,26 m²	140 000,00 zł /9 500,00 zł/ 28.000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność.

Przetarg odbędzie się 6.10.2025 r. o godz. 11.00 w CWM Legnica, Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - tel. 7672-12-303. oraz warunków przetargu - Wioletta Mazur - tel. 7672-12-301.

Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

motofakty.pl

Motoryzacja na wysokich obrotach

motofakty.pl

REKLAMA 0011244319

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606
Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem
Cenimy Twój czas!
Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

eprasa.pl f87196fe22

Podziękowanie za plony. Dożynki Gminno -Diecezjalne w Legnickim Polu

Piotr Krzyżanowski
Legnica

W minioną sobotę biskup legnicki Andrzej Siemieniewski oraz wójt Legnickiego Pola Rafał Plezia zaprosili na jedno z najważniejszych i najpiękniejszych wydarzeń w gminie - Dożynki Gminno-Diecezjalne. Po Mszy Świętej w bazylice pod przewodnictwem biskupa Siemieniewskiego, barwny korowód dożynkowy przeszedł na tereny zielone przy ulicy Księżnej Anny, gdzie odbyła się część oficjalna, a potem koncerty i zabawy.

ZDJĘCIA PIOTR KRZYŻANOWSKI

eprasa.pl f87196fe22

POWIAT ZŁOTORYJSKI NALEŻĄCA DO GRUPY BOUYGUES SPÓŁKA PLANUJE URUCHOMIĆ KOPALNIĘ ODKRYWKOWĄ

Mieszkańcy Krainy Wulkanów nie chcą wybuchów i ciężarówek

Karolina Kwiatek
Dolny Śląsk

Francuski koncern Colas chce wydobywać koło Dobkowa (pow. złotoryjski) prawie milion ton metabazaltu rocznie. Mieszkańcy nie zgadzają się na to.

FOT. JERZY WÓJCIK

Kraina Wygasłych Wulkanów na Dolnym Śląsku to ustanowiony w 2024 r. geopark UNESCO

Należąca do grupy Bouygues spółka Colas Kruszywa planuje uruchomić kopalnię odkrywkową na terenie Krainy Wygasłych Wulkanów. W kamieniołomie będzie wydobywany bazalt. Obiekt ma powstać w Dobkowie (woj. dolnośląskie). Będzie funkcjonował przez 28 lat.

Zgodnie z założeniami firmy, kamieniołom zostanie zlokalizowany w granicach obszaru górniczego „Jurczyce I". Inwestycja obejmie 12,86 ha powierzchni, na której nie ma żadnej zabudowy mieszkalnej, usługowej ani przemysłowej.

Okazuje się jednak, że przedsięwzięcie będzie ingerować w znacznie szerszy obszar. Mowa nawet o 263,05 ha.

Proponowana przez Francuzów inwestycja niepokoi część mieszkańców gminy Świerzawa. Swoje zdanie otwarcie wyrażają m.in. podczas spotkań z inwestorem. Na nagraniach, które zostały zamieszczone w mediach społecznościowych, słychać nawet okrzyki: „Nie chcemy was".

„Tu nie ma przestrzeni na robienie kamieniołomu"

Prezes Stowarzyszenia Dobków Krzysztof Rozpędowski uważa, że pomysł Francuzów jest fatalny. Mówi, że jeśli dojdzie do realizacji tej inwestycji, to ucierpią na tym mieszkańcy całego regionu. Dodaje, że straty ekologiczne i zdrowotne mają być nie do odratowania, a te materialne bardzo kosztowne. Jak czytamy w dokumentacji przesłanej władzom gminy Świerzawa, eksploatacja surowca będzie prowadzona przy użyciu materiałów wybuchowych. Firma deklaruje jednak, że wystrzały będą wywoływane raz w tygodniu i tylko w określonych godzinach, w możliwie jak najmniej uciążliwym zakresie (prace wydobywcze i produktowe są zapowiadane między godz. 6 a 22 - red.).

- Procedura wymaga do 15 minut z uwzględnieniem sygnałów ostrzegawczych, odbywając się wyłącznie w ciągu dnia. Emisja hałasu, związana z wystrzałem ładunków, będzie trwała do kilku sekund - informuje Ferdynand Waliszewski, dyrektor operacyjny i członek Zarządu spółek Colas w Polsce (za: e-Legnickie). - Zgodnie z przeprowadzonymi analizami, wstrząsy sejsmiczne będą zamykać się w granicach terenu górniczego. Oznacza to, że nie ma ryzyka, aby były one odczuwalne w domach, nawet tych położonych najbliżej planowanej kopalni - dodaje.

Krzysztof Rozpędowski, prezes Stowarzyszenia Dobków, dodaje w rozmowie z nami, że mieszkańców martwią również kwestie transportu wydobywanego kruszywa. Firma mówi o 9 załadowanych pojazdach, które będą wywoziły materiał z terenu kamieniołomu. Zauważa, że ciężarówki muszą jednak w jakiś sposób wrócić do bazy.

Okazuje się więc, że raz na 3 minuty jakaś ciężarówka będzie przejeżdżać przez Jurczyce. Jedna pełna, druga pusta. To daje nam łącznie osiemnaście samochodów na godzinę. I tak przez czternaście godzin, sześć dni w tygodniu, blisko trzydzieści lat - oblicza Krzysztof Rozpędowski. - Te ulice w ogóle nie są przystosowane do takich transferów, ale w naszej gminie pewnie najpierw zacznie się wydobycie i jeżdżenie, a dopiero później ktoś będzie myślał o przebudowie dróg. Wcześniej jednak popękają domy (...). Władze gminy mówią o milionie złotych rocznego wpływu do kasy, ale wystarczy jedna przegrana sprawa i remont pękniętej kamienicy pochłonie całe przychody - dodaje prezes Stowarzyszenia Dobków.

W sercu Geoparku UNESCO

Kraina Wygasłych Wulkanów to umowna nazwa na obszar pomiędzy Legnicą, Jelenią Górą i Strzegomiem. Swoją nazwę zawdzięcza występującym tu skałom wulkanicznym. W 2024 r. kraina została włączona do Sieci Światowych Geoparków UNESCO.

Protestujący uważają, że ten teren jest jednym z cenniejszych regionów przyrodniczych w Polsce. Przypominają, że od lat toczą się dyskusje dotyczące utworzenia parku krajobrazowego, a nawet narodowego. Ta inwestycja oznacza dla nich niszczenie enklawy ciszy i ciemności, niezbędnej dla zwierząt i roślin.

- Powstanie kamieniołomu w samym środku tego miejsca (a obok ma być przecież składowisko odpadów przemysłowych, które nazywają miejscem do utylizacji) to kompletnie nielogiczny kierunek rozwoju - mówi prezes Stowarzyszenia Dobków Krzysztof Rozpędowski. - Kruszywo nie jest w Polsce surowcem strategicznym. Pokładów kamieni jest dużo, a nie naszą winą jest to, że zakłady produkujące kruszywo się spóźniły i teraz wszystko robią na „łapu capu". Nie szukają przestrzeni, która jest najmniej kolizyjna z przyrodą, z krajobrazem, z ludźmi. To po prostu nie do pomyślenia. Już nie mówię o tym, że we Francji, gdyby usłyszeli, że w geoparku UNESCO mają im budować kamieniołom, to w ogóle by nie przeszło. Tylko tutaj wpadają na takie głupie pomysły - dodaje.

- Zapewniamy, że planowana inwestycja nie będzie realizowana na obszarze chronionym Natura 2000 ani w parku krajobrazowym. Projekt ma zostać zrealizowany w ramach Geoparku, który zgodnie z obowiązującymi przepisami uprawnia do prowadzenia działalności przemysłowej, na ściśle określonych zasadach - tłumaczy Ferdynand Waliszewski, dyrektor operacyjny i członek Zarządu spółek Colas w Polsce (za: e-Legnickie).

Milion złotych do budżetu

Spółka chce łagodzić napięcia. Padają słowa o korzyściach, płynących z uruchomienia kamieniołomu w Dobkowie. Na stronie przedsięwzięcia możemy przeczytać m.in. o:

dodatkowych wpływach do budżetu gminy (1 milion zł rocznie),

kilkudziesięciu nowych miejscach pracy,,rozbudowie dróg i kolei, zwiększeniu atrakcyjności turystycznej regionu (po zakończeniu wydobycia).

Władze Colas Kruszywa Sp. z o. o. informują, że wydobyty surowiec zostanie w Polsce. Materiał będzie wykorzystywany do realizacji zadań w pozostałych obszarach działań francuskiego koncernu. Chodzi o budownictwo infrastrukturalne (np. drogi, linie kolejowe itp.), produkcje emulsji asfaltowych czy betonu.

Te argumenty nie przemawiają do protestujących. Zbierają podpisy pod petycją przeciwko inwestycji.

Co z koncesją?

Mieszkańcy wszczęli protest na wczesnym etapie przedsięwzięcia. W sierpniu zeszłego roku spółka Colas Kruszywa Sp. z o.o. złożyła do Burmistrza Miasta i Gminy Świerzawa wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „Eksploatacja złoża Jurczyce". Procedura cały czas się toczy.

Tymczasem bez tych dokumentów francuski koncern nie może starać się o koncesję na wydobycie metabazaltu. - W Wydziale Geologii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego nie toczy się i nie toczyło żadne postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia koncesji na eksploatację kopaliny ze złoża „Jurczyce I" - informuje Michał Nowakowski, rzecznik prasowy Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

eprasa.pl f87196fe22

FOTORELACJA ŚWIĘTO CHLEBA I PIERNIKA - TO ZDECYDOWANIE JEDNA Z NAJPYSZNIEJSZYCH IMPREZ NA DOLNYM ŚL

Cały Jawor pachniał pysznym chlebem

Tradycyjna, kolorowa parada z udziałem licznych parlamentarzystów, delegacji, wystawców, gości i mieszkańców

eprasa.pl f87196fe22

ŁĄSKU

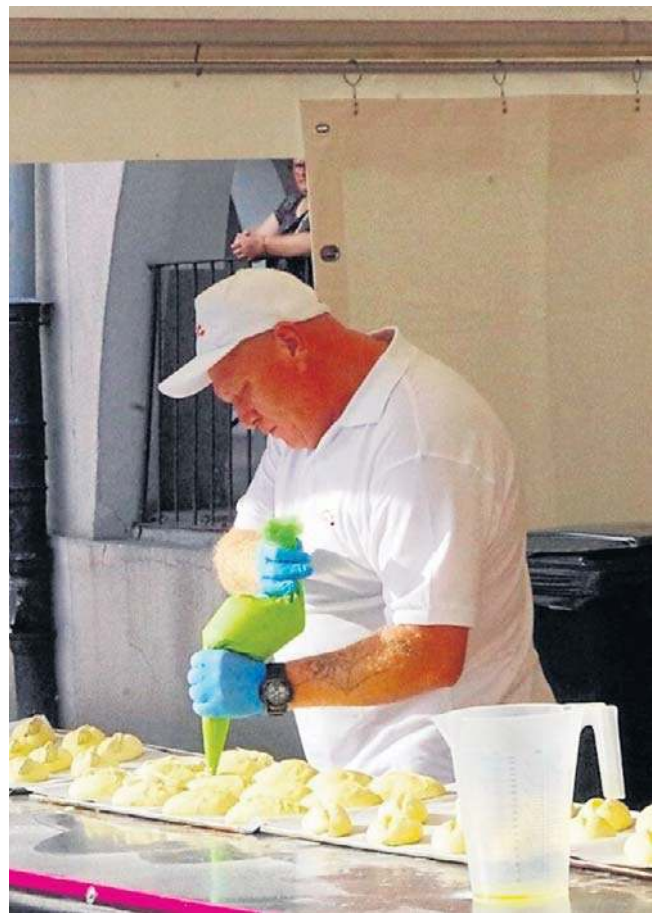
a i piernikiem

W sobotę udało się kolejny raz pobić rekord w długości piernika (zdj. z lewej). Tym razem osiągnął on 80,6 m!

Imprezę zainaugurował korowód. Potem były m.in. wybory miss, koncerty i oczywiscie smakowanie wypieków

ZDJĘCIA MATEUSZ RÓŻAŃSKI

eprasa.pl f87196fe22

Z JAWORA DO TOKIO

Liliana Iżyk-Pabisiak kilka dni temu odebrała w Tokio prestiżową nagrodę za zwycięstwo w międzynarodowym konkursie Tokyo Golden Classical Music Awards. Wygrywa światowe konkursy, ale swoje prywatne szczęście znalazła w małym Jaworze

Edyta Golisz

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

- Pobyt w Tokio wspominam wspaniale - mówi Liliana Iżyk-Pabisiak

Skąd pani się wzięła w Jaworze?
- Pochodzi stąd rodzina mojego męża. Osiedliśmy tu dwa lata temu i nie zamierzam się już nigdzie stąd ruszać. Zakochałam się w tych pięknych okolicach i w tym urokliwym miasteczku, gdzie życie płynie w swoim tempie, niezależnie od pędu świata. W ogóle zakochałam się w Dolnym Śląsku, który ma tak wiele wspaniałych miejsc. Z domu mam kawałeczek drogi np. do Karpacza, w cudowne góry. Podoba mi się tu bardzo. Moje artystyczne życie jest szalone, często na walizkach, w pośpiechu. O, na przykład z Tokio też musiałam po wręczeniu nagrody i występie od razu wracać, ponieważ miałam zaplanowany koncert w Polsce. Poza tym m.in. uczę w Jaworskiej Akademii Muzyki. Po 10 godzinach pracy z uczniami nieraz siedzę po nocach i przygotowuję się do koncertu, który mam „za chwilę", na drugim końcu świata. Śpiewam też w kościołach podczas ślubów. Zawodowo funkcjonuję więc na bardzo wysokich obrotach, często mam „więcej pracy niż doby". Prywatnie potrzebuję spokoju. Odnalazłam go w Jaworze. W tych uroczych uliczkach, niespiesznym tempie życia. Tego mi potrzeba. Do tego stopnia zakochałam się w tym miejscu, że właśnie kupujemy tu dom.

Do Tokio poleciała pani, by odebrać nagrodę za zwycięstwo w Międzynarodowym Konkursie Tokyo Golden Classical Music Awards. Zaśpiewała też pani na prestiżowej scenie, w głównej sali koncertowej Opera City Hall Tokyo, wcześniej pokonując w konkursie śpiewaków z całego świata. To było duże przeżycie?
- Bardzo. Choć na co dzień współpracuję m.in. z Benem Watkinsem, kompozytorem muzyki do filmów z serii „Matrix", koncertuję w prestiżowych miejscach: występowałam m.in. dwukrotnie w Carnegie Hall, śpiewałam w Australii, na Teneryfie wzięłam udział w premierze koncertu z dziełami mistrza Krzysztofa Pendereckiego, i choć mam na koncie więcej wygranych w światowych konkursach, dzięki czemu występowałam np. w Filharmonii Berlińskiej, to pobyt w Tokio wspominam wspaniale. To wielka sala koncertowa, na ponad 1600 miejsc. Była wspaniała atmosfera, prestiż. Byłam tam jedyną Polką. Z dumą reprezentowałam nasz kraj i oczywiście Jawor.

Nie trzeba więc mieszkać w metropolii, aby osiągać światowe sukcesy?
- To bardzo miłe słowa, dziękuję za nie, ale ja naprawdę wciąż myślę, że jestem dopiero w drodze do sukcesów. Sukces to za duże dla mnie słowo.

Urodziła się pani w San Francisco?
- Tak. Moi nieżyjący już niestety rodzice byli Polakami, wyemigrowali do Stanów Zjednoczonych. Ponieważ tam się urodziłam, mam podwójne obywatelstwo. Miałam 7 lat, jak wróciłam do Polski, ale w USA został mój tato, więc bardzo często kursowałam między Polską a Stanami Zjednoczonymi. Wiele razy w życiu się przeprowadzałam, zmieniałam miejsca, aż w okolicach 30. roku życia szczęśliwie osiadłam w Jaworze.

PO 10 GODZINACH PRACY Z UCZNIAMI SIEDZĘ PO NOCACH I PRZYGOTOWUJĘ SIĘ DO KONCERTU, KTÓRY MAM „ZA CHWILĘ", NA DRUGIM KOŃCU ŚWIATA

Już jako dziecko śpiewała pani do suszarki?
- Można tak powiedzieć (śmiech). Mój tato był kontrabasistą, skończył szkołę muzyczną. Nie został jednak zawodowym muzykiem. Zawodowo tato był w USA kierowcą ciężarówki, muzyką zajmował się dodatkowo, ale była dla niego bardzo ważna. To on pierwszy zauważył, że mam talent muzyczny. Miałam 4 lata, gdy rodzice zatrudnili panią, która prywatnie uczyła mnie gry na pianinie. A ja „komponowałam" swoje pierwsze, zabawne piosenki. Przez kolejne lata muzyka zawsze mi towarzyszyła, chodziłam też do szkoły muzycznej, ale wydarzyło się coś, co zmieniło moje patrzenie na muzykę. Miałam chyba 18 lat, gdy znajomi poprosili mnie, abym zaśpiewała na ich ślubie. Przygotowując się do tego występu, zakochałam się na zabój w śpiewie klasycznym. Już wiedziałam, że właśnie z tym chcę związać swoje życie. Konsekwentnie podążam tą drogą. Mam nadzieję, że na zawsze.

Gdy pani nie śpiewa, to co lubi robić?
- Uwielbiam czytać książki. Szczególnie horrory, thrillery, kryminały. Jestem fanką Stephena Kinga. Mogłoby się wydawać, że trudno przy takiej literaturze wypocząć, a jednak ja odpoczywam (śmiech). Lubię też piec ciasta, choć ostatnio czasu mi na to brakuje. Bardzo także lubimy z mężem spędzać aktywnie wolne dni, jeśli je mamy: jeździmy na rowerach, pływamy na deskach, spacerujemy, w miarę możliwości podróżujemy. Mamy podobne pasje i zainteresowania. Ja w ogóle dużo zawdzięczam mężowi, który bardzo mi pomaga. Choć nie jest z branży - jest bowiem inżynierem - to został moim menedżerem, załatwia mnóstwo spraw organizacyjnych, wozi mnie na koncerty, jest przy mnie. Gdzie się poznaliśmy? Przez internet, a po raz pierwszy spotkaliśmy się na żywo w kawiarence we Wrocławiu. Od tamtej chwili idziemy szczęśliwie razem przez życie, wraz z muzyką.

W muzyce klasycznej Liliana Iżyk- Pabisiak (sopran) najbardziej lubi kameralistykę i pieśni. Trudno jej wymienić jednego kompozytora, ale na pewno top of the top dla niej to Stanisław Moniuszko, Władysław Walentynowicz i Mieczysław Karłowicz plus Rachmaninow, bo rosyjscy kompozytorzy też są jej bliscy.

eprasa.pl f87196fe22

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

NOWOŚCI JESIENNEJ RAMÓWKI W JEDYNCE I DWÓJCE

Rodzinka.pl (sobota TVP 2 20:00) – Boscy wracają po kilkuletniej przerwie! Jak zmieniło się ich życie w ciągu tych lat? Czy miłość, przyjaźnie i stare relacje przetrwały próbę czasu? A może ktoś nowy wprowadzi zamieszanie w życie rodziny? Czekają nas nieoczekiwane zwroty akcji, rodzinne perypetie i niespodzianki.
Profilerka Jastrě (sobota TVP 1 20:25) – akcja 2. serii przenosi się na Kaszuby. Profilerka Julia Wigier wraca do Gdyni i staje przed osobistym wyzwaniem: musi rozwiązać zagadkę sprzed lat i odkryć prawdę o morderstwie jej matki Kaliny Barskiej. Równolegle trwa pościg za seryjnym mordercą Olgierdem Wolińskim, który uciekł ze szpitala. Komisarz Nadzieja tworzy specjalny zespół, by go schwytać, a Julia znów angażuje się w sprawę. Bohaterowie mierzą się nie tylko z bezwzględnym zabójcą, ale i własnymi demonami.
The Voice of Poland (sobota TVP 2 20:30) – w 16. sezonie zmiany! Po raz pierwszy pojawi się piąty trener. Anna Karwan, trenerka specjalna „The Voice Comeback Stage Powered by Orange" skompletuje własną drużynę z uczestników, którzy odpadli we wcześniejszych etapach, i da im drugą szansę. Widzowie mogą śledzić ich losy w dodatkowym formacie dostępnym na TVP VOD. W pozostałych fotelach jurorskich zasiądą: Margaret, Michał Szpak, Kuba Badach oraz Tomson i Baron.

JESIENNE HITY TVN

Afryka Express (sobota TVN 19:45) – uczestnicy wyruszają na Czarny Ląd, do Kenii i Tanzanii. Szesnaścioro uczestników, 2600 kilometrów, trudne tereny, gdzie natura rządzi się swoimi prawami i jeden dolar w kieszeni. To będzie nie tylko podróż przez afrykański kontynent, ale przede wszystkim przez emocje.
Na tę przygodę zdecydowali się: Ewa Gawryluk-Domaniecka z mężem Piotrem Domanieckim, Edyta Zając z partnerem Michałem Mikołajczakiem, Nikodem Rozbicki z przyjacielem Pawłem Kurkowskim, Wiktoria Gąsiewska z bratem Mateuszem, Tomasz Iwan z partnerką Karoliną, Katarzyna Niezgoda z mężem Pawłem Markiewiczem, Izu Ugonoh z żoną Antoniną oraz Monika Hoffman-Piszora z siostrą Igą.
Gospodynią programu jest Izabella Krzan.
14. sezon **MasterChefa** (niedziela TVN 19:45) to eksplozja smaków, emocji i talentu. Julia Cichocka, zwyciężczyni zeszłorocznej edycji, dołączy na stałe do ekipy. W tej edycji nie zabraknie kulinarnych gwiazd i gości specjalnych! Wśród nich będą m.in.: Patrycja Markowska, Kuba Błaszczykowski, Pascal Brodnicki, Piotr Żyła i Dorota Szelągowska

ROZRYWKA PIĄTEK POLSAT 19:55

Twoja twarz brzmi znajomo

Po półrocznej przerwie ulubiony program muzyczny Polaków wraca z 22. edycją. Emocje, wzruszenia i niezapomniane występy – przed nami kolejny sezon pełen pasji i niespodzianek! Jurorskie fotele ponownie zajmą: Justyna Steczkowska, Stefano Terrazzino, Małgorzata Walewska i Piotr Gąsowski – wymagający, ale zawsze pełni serca dla muzyki. Do walki o serca widzów i jurorów staną: Julia Żugaj – influencerka i wokalistka; Edyta Herbuś – tancerka, aktorka, performerka; wokalistki Natalia Mujanga i Marta Bijan; aktorzy Kamil Studnicki i Modest Ruciński; Krystian Ochman – finalista Eurowizji, artysta o wyjątkowej barwie głosu; Andrzej Nejman – znany i lubiany aktor teatralny i telewizyjny. Program poprowadzi duet – Agnieszka Hyży i Maciej Rock.
Po wakacyjnej przerwie rozpoczynie się też emisja nowego, 41. sezonu magazynu kulinarnego **Ewa gotuje** (sobota Polsat 11:00). Jesienią 2025 roku w kuchni Ewy będzie dużo produktów, które znamy z lat młodości oraz potraw kuchni polskiej.

DRAMAT WOJENNY SOBOTA TVP 1 21:15

Biała odwaga

Koniec lat 30. Podhale. Potomek góralskiego rodu Jędrek Zawrat lubi życie na krawędzi. Jego wybranką jest Bronka. Jednak ręka dziewczyny zostaje oddana starszemu z braci Zawratów, Maćkowi. Jędrek szuka zapomnienia wśród krakowskiej bohemy. Gdy wybucha wojna, Jędrek kolaboruje z Niemcami, Maciek z nimi walczy. Wybory braci wpływają na życie całej społeczności.

SPEKTAKL TEATRALNY PONIEDZIAŁEK TVP 1 20:30

Księgi sprośności

Krotochwila opisująca spotkanie Aleksandra Fredry z Adamem Mickiewiczem w paryskim Hotelu Lambert w 1850 r. Początkowo przebiegało ono w dość napiętej atmosferze. Mickiewicz podejrzewał Fredrę o dopisanie do „Pana Tadeusza" XIII księgi, nie bez powodów nazywanej księgą sprośności. Jednak spotkanie to zapoczątkowało zażyłość obu pisarzy.

WTOREK 2 Września

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Pan Mama (14) **9.00** Ranczo (72) **10.00** Komisarz Alex (54) **11.00** Ojciec Mateusz (355) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Epicka podróż jeża – film dokumentalny Francja 2023 **14.00** Wichrowe wzgórze (250)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (674)
Nana ma pretensje do Yamana o jego obcesowe zachowanie wobec Luki i oznajmia, że od tej pory skupi się wyłącznie na Yusufie. Yaman jest przekonany, że Luka nie ma dobrych intencji.
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4544)
18.45 Akacjowa 38 (695)
– serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (1) – serial obyczaj. Polska 2025
21.10 Morderstwa w Chantilly
★★★ – film krym. Francja 2023
Reż. Marjolaine de Lecluse, wyk. Bruno Todeschini, Elodie Frenck, Nathalie Richard
22.50 Magazyn Ekspresu Reporterów
23.55 Mayerling – melodramat
★★★ W. Bryt./Francja 1968
Reż. Terence Young, wyk. Omar Sharif, Catherine Deneuve, James Mason

TVP 2

5.30 M jak miłość (1582) **6.25** Łemko, człowiek z tej ziemi – reportaż **6.55** Barwy szczęścia (3203) – serial Polska 2025 **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Rosół polski – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (268) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (733) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (219) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (269)
Test wykazuje, że Bahar jest w ciąży. Cavidan zabiega, by Kuzey wziął z Bahar ślub. Feraye widzi Silę w szpitalu. Ege publicznie przyznaje, że nadal kocha Zeynep.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
– teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3203, 3204) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.55 M jak miłość (1871)
– serial Polska
21.55 Na sygnale (734) – serial obyczaj. Polska
22.30 Peaky Blinders (2) – serial gangsterski W. Bryt.
23.40 Liczba doskonała
★★★ – dramat obyczaj. Polska/Izrael/Włochy 2022
Reż. Krzysztof Zanussi, wyk. Andrzej Seweryn, Jan Marczewski, Julia Latosińska
1.20 Listopadowy człowiek
★★★ – thriller USA/W. Bryt. 2014

Polsat

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2015 **9.30** 48 h. Zaginieni (199) – serial krym. Polska 2023 **10.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **14.40** 48 h. Zaginieni (279) – serial krym. Polska 2024

15.40 Wydarzenia
16.10 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1054)
Przez chorobę serca Sonia i jej mąż nigdy nie zdecydowali się na dziecko. Kobieta decyduje się okłamać męża, że z medycznego punktu widzenia ciąża nie będzie dla niej groźna.
17.00 Gliniarze (1090)
18.00 Pierwsza miłość (4042)
18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Ninja vs Ninja – show
22.35 Transporter II
★★★ – film sensacyjny USA/Francja/Niemcy 2005
Reż. Louis Leterrier, wyk. Jason Statham, François Berléand, Amber Valletta
Były agent służb specjalnych zostaje szoferem bogatej rodziny. Kiedy 6-letni syn pracodawców zostaje porwany, postanawia go odnaleźć. Tymczasem porywacze chcą uwolnić śmiercionośny wirus.
0.30 Pojutrze – film katastroficzny
★★★ USA 2004

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Wielkopolanka", Barlinek – reality show Polska 2021 **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kuchnia z piwnicą", Człuchów **13.55** Ukryta prawda (1665, 1690) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.10 The Floor – teleturniej
16.50 Szpital św. Anny (28)
– serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (208) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4074)
– serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Ślub od pierwszego wejrzenia – real tv Polska
W nowym sezonie kolejna grupa singli postanowiła zaryzykować i oddać wybór partnera w ręce ekspertów. Nad ich dopasowaniem czuwają Julitta Dębska, Zuzanna Butryn i Hanna Kąkol, specjalistki od relacji, które łączą naukę, doświadczenie i intuicję, by stworzyć pary z największym potencjałem.
22.40 Kuba Wojewódzki
Kolejny sezon programu, w którym Kuba Wojewódzki zaprasza gości i „bombarduje" ich celnymi żartami oraz niewygodnymi pytaniami.
23.45 Superwizjer – magazyn
0.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (13)

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (2) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Zapisane w gwiazdach **17.55** Opowieści małżeńskie **19.00** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **20.00** Hotel Paradise **21.05** ★★★ Ptaki nocy (i fantastyczna emancypacja pewnej Harley Quinn) – film sens. USA 2020, reż. Cathy Yan, wyk. Margot Robbie **23.25** Anatomia piękna **0.30** ★★★★ Siedem minut po północy – film fantasy W. Bryt./USA/Hiszp. 2016 **2.50** Hotel Paradise

TVP Kultura

9.00 Wojna domowa (5, 6) **10.20** ★★★★ Słodka Irma – komedia rom. USA 1963 **12.50** John i Yoko: Nad nami już tylko niebo – film dok. W. Bryt. 2018 **14.30** Bach Festival Świdnica **14.55** ★★★ Pestka – melodramat Polska 1995 **16.35** Wojna domowa (7, 8) **18.15** 20 x 20 Lat TVP Kultura **18.50** Władysław Hańcza **20.00** Teatr TV: Dzielni chłopcy – spektakl Polska 2017 **21.10** ★★★★ Happy-Go-Lucky, czyli co nas uszczęśliwia – komediodramat W. Bryt. 2008 **23.20** „Ziemia obiecana" – 50 lat później **23.50** Sen Sułtany

TVP Sport

10.30 Piłka nożna: FKS Stal Mielec – Ruch Chorzów **12.30** Magazyn Betclic 1. Ligi **13.50** (L) Koszykówka: ME mężczyzn na Cyprze, w Finlandii, na Łotwie i w Polsce: Belgia – Izrael **16.00** Polska Liga Żeglarska: Liga Młodzieżowa **16.35** Gol **18.00** Magazyn piłkarski **19.10** Kamerą TVP Sport **19.45** Studio **20.20** (L) Koszykówka: ME mężczyzn na Cyprze, w Finlandii, na Łotwie i w Polsce: Francja – Polska **23.00** Sportowy wieczór **23.45** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Polska – Malta

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (82, 83) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1306) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19.00** Policjantki i policjanci (1307) **20.00** Uroczysko (158) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (937) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (54) **22.40** ★★ Szczęki 3 – thriller USA 1983 **0.40** Love Island. Wyspa miłości **1.50** Hardkorowy lombard **2.50** Pełna chata

TV Trwam

12.03 Informacje **12.20** Artystyczna dusza **12.45** Życie lasu. Ptaki **13.30** Msza święta **14.30** Polskie ślady w Ziemi Świętej **15.20** Żywa nić tradycji **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.10** Prosto o gospodarce **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Więzy krwi

TV Puls

8.00 Kobra – oddział specjalny (13, 14) **10.00** Zaklinaczka duchów (28) **10.55** Zbuntowany anioł (69, 70) **12.50** Zaklinaczka duchów (29) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (542, 543) **15.50** Ranczo (95, 96) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (894, 895) **20.00** ★★★ Bodyguard i żona zawodowca – film sens. USA/W. Bryt./Szwecja/Bułg./Fr. 2021, reż. Patrick Hughes, wyk. Ryan Reynolds **22.20** ★★★ Gliniarz z Beverly Hills II – komedia sens. USA 1987 **0.35** ★★ Ocalenie – thriller USA/W. Bryt./Kan. 2015

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl f87196fe22

ŚRODA 3 Września

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (1) **9.05** Ranczo (73) **10.00** Komisarz Alex (55) **11.00** Ojciec Mateusz (356) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Wielka naturalna bariera – serial dok. **14.00** Wichrowe wzgórze (251)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (675)
Yaman jest przekonany, że Nana przyjęła oświadczyny Luki. Zazdrość i rozczarowanie skrywa pod maską gniewu. Gdy Nana dostarcza mu dokumenty do firmy, między nimi znów dochodzi do ostrej wymiany zdań.
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4545)
18.45 Akacjowa 38 (696)
– serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (2)
– serial obyczaj. Polska
21.10 Boska Florence – komedia
★★★★ W. Bryt./USA/Francja 2016
Reż. Stephen Frears, wyk. Meryl Streep, Hugh Grant, Simon Helberg
23.10 Rocky – dramat obyczaj. USA
★★★★★ 1976
Reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young
1.20 Morderstwa w Chantilly
★★★ – film krym. Francja 2023

TVP 2

5.30 M jak miłość (1583) **6.25** Pożyteczni.pl – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3204) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej Polska 2025 **13.15** Miłość i nadzieja (269) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (734) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (220) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (270)
Bahar nie jest w ciąży, jednak Kuzey postanawia się z nią ożenić. Naciye namawia Feraye, by nie mówiła Kuzeyowi o Sili. Zeynep pozostaje obojętna na wyznania Cihana. Yildiz przenosi się Naciye. Bulent ulega w Londynie wypadkowi.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
– teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3204, 3205) – serial Polska
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (959)
21.55 Na sygnale (735) – serial obyczaj. Polska
22.30 Peaky Blinders (3) – serial gangsterski W. Bryt.
23.40 Książę i ja: królewskie wesele – komedia
★★ romantyczna USA 2006
Reż. Catherine Cyran, wyk. Luke Mably, Kam Heskin, Maryam d'Abo
1.25 W cieniu śmierci (1) – serial krym. Finl./Niem. 2018

Polsat

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2015 **9.30** 48 h. Zaginieni (200) – serial krym. Polska 2023 **10.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **14.40** 48 h. Zaginieni (280) – serial krym. Polska 2024

15.50 Wydarzenia
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1055)
17.00 Gliniarze (1091)
Kłótnia pomiędzy gangsterami skutkuje ucieczką szefa grupy handlującej ludźmi. Policjanci i Interpol rozpoczynają poszukiwania. Olgierd odpoczywa w rodzinnym gronie, a Zosia kończy praktyki w CBP.
18.00 Pierwsza miłość (4043)
– serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 K2. Jedziemy po bandzie – program rozrywkowy
22.05 Pogromcy duchów. Dziedzictwo – komedia sensacyjna USA/Kanada 2021
★★★★ Reż. Jason Reitman, wyk. Carrie Coon, Paul Rudd
Matka i jej dwoje dzieci przeprowadzają się do miasteczka, gdzie dochodzi do serii nadprzyrodzonych zjawisk. Bohaterowie wkrótce odkrywają, że są potomkami słynnych pogromców duchów.
0.45 Sąsiedzi 2 – komedia USA/
★★★ Chiny 2016

TVN

5.40 Uwaga! – magazyn reporterów **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Gargoły”, Łódź **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Prova Gourmet”, Toruń **13.55** Ukryta prawda (1666, 1691) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.10 The Floor – teleturniej
16.50 Szpital św. Anny (29)
– serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (209) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
– magazyn kulinarny
20.15 Na Wspólnej (4075)
– serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Top Model
– reality show
23.10 Apokawixa – horror
★★★ Polska 2022
Reż. Xawery Żuławski, wyk. Mikołaj Kubacki, Waleria Gorobets, Monika Mikołajczak
Grupa licealistów jest zmęczona nauką zdalną podczas pandemii. Mają dość kwarantanny i przygnębiających wiadomości o katastrofie ekologicznej. Kamil, syn milionera, organizuje nad morzem imprezę, która wymyka się spod kontroli.
1.40 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec
2.10 Szpital (934, 935)
4.15 Uwaga! – magazyn

TVN 7

8.20 Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (3) – serial obyczaj. **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Zapisane w gwiazdach **17.55** Opowieści małżeńskie **19.00** Ukryta prawda **20.00** Hotel Paradise **21.05** ★★★ Maska – komedia USA 1994, reż. Chuck Russell, wyk. Jim Carrey, Cameron Diaz **23.20** ★★★ Prosto w serce – komedia rom. USA 2007, reż. Marc Lawrence, wyk. Hugh Grant, Drew Barrymore **1.35** Hotel Paradise **2.40** Oczami ofiary **3.40** Fachowcy **4.20** Druga strona medalu

TVP Kultura

7.45 Podróże z historią **8.25** 20 lat TVP Kultura **9.00** Wojna domowa (7, 8) **10.45** ★★★ Pestka – melodramat Polska 1995 **12.30** Fenomen Fogga **13.35** Największe przeboje **14.15** ★★★★ Historia kina w Popielawach – film Polska 1998 **16.05** Wojna domowa (9, 10) **18.05** Wstęp wolny **18.30** Informacje kulturalne **18.50** Reżyserzy **19.45** Dobre strony **20.00** Wstęp do filmu **20.05** ★★★★ Plac Zbawiciela – dramat Polska 2006 **22.05** Profesor T. (6) **23.10** Studio Kultura – niedziela z...

TVP Sport

9.25 Magazyn Betclic 1. Ligi **10.35** Piłka nożna: Stomilanki Olsztyn – Pogoń Szczecin **12.35** Koszykówka: ME mężczyzn: Belgia – Izrael **14.30** Pierwsza dama **15.45** Pełnosprawni **16.15** Koszykówka: ME mężczyzn: Francja – Polska **18.15** Odliczanie do mundialu **20.05 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn na Cyprze, w Finlandii, na Łotwie i w Polsce: Turcja – Serbia **22.10** Sportowy wieczór **22.50** Boks: Damian Knyba – Marcin Siwy **23.45** Piłka nożna**1.55** Boks: Christian Mbilli – Maciej Sulęcki

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjanci i policjanci (84, 85) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1307) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19.00** Policjantki i policjanci (1308) **20.00** Uroczysko (159) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (938) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (55) **22.40** ★★★★ Bez litości – film sens. USA 2014 **1.20** Love Island. Wyspa miłości **2.25** Hardkorowy lombard

TV Trwam

10.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego **11.10** Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis... **11.25** Jestem mamą **11.40** Prosto o gospodarce **12.20** Prymas Stefan Wyszyński **13.00** Brygada Świętokrzyska **13.30** Msza święta **14.30** Droga Ojca Łukasza **15.05** Moja wyspa wiary **16.10** Na zdrowie **16.30** Życie jest piękne **17.00** Po stronie prawdy **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Opowieści biblijne z Nowego Testamentu **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (2) **8.00** Kobra – oddział specjalny (14, 15) **10.00** Zaklinaczka duchów (29) **10.55** Zbuntowany anioł (71, 72) **12.50** Zaklinaczka duchów (30) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (544, 545) **15.50** Ranczo (96, 97) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (895, 896) **20.00** ★ Detektyw Knight: Łotr – film sens. USA 2022, reż. Edward Drake, wyk. Bruce Willis **22.10** ★★★★ Negocjator – film sens. USA/Niemcy 1998 **1.00** ★★★★ Zakładnik – film sens. USA 2004

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 4 Września

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (2) **9.05** Ranczo (74) **10.00** Komisarz Alex (56) **11.00** Ojciec Mateusz (357) – serial krym. Polska 2022 **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** To się opłaca **12.50** Wielka naturalna bariera **14.00** Wichrowe wzgórze (252) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (676)
Ayse widzi w parku Ferita i Pelin w czułych objęciach. Nie ma pojęcia, że Pelin wstrzyknęła Feritowi środek odurzający, by móc zaaranżować tę romantyczną scenę specjalnie dla niej.
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4546)
18.45 Akacjowa 38 (697)
– serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Studio eliminacji MŚ strefy UEFA
20.35 (L) Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA:
Mecz w Rotterdamie: Holandia – Polska
23.15 Ukraina: Zwierzęta w cieniu wojny – film dok. Kan./USA/Ukr. 2024
Poruszający dokument ukazuje dramat zwierząt porzuconych podczas wojny w Ukrainie.
0.20 Boska Florence – komedia
★★★★ W. Bryt./USA/Francja 2016

TVP 2

5.30 M jak miłość (1584) **6.20** Operacja zdrowie – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3205) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Podróż po jeden uśmiech – serial dok. **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (270) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (735) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (221) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (271)
Melis bezpardonowo wygarnia Gonul, co o niej myśli. Sila przymierza suknie ślubne, lecz nic sobie nie przypomina. Kuzey zapewnia Bahar, że zapomniał o Sili. Cihan podstępnie wysyła Zeynep do swego „szefa”.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3205, 3206) – serial Polska
20.45 Berlin Ku'damm 56 (1)
– serial Niemcy 2016
21.50 Na sygnale (736)
Alek próbuje odkryć, co „wspólnicy” robią za jego plecami. W tajemnicy spotyka się z Renią, dziewczyną, która była w szkole jego menadżerką.
22.30 Peaky Blinders (4) – serial gangsterski W. Bryt.
23.40 Zabić, jak to łatwo powiedzieć – thriller USA 2012
★★★ Reż. Andrew Dominik, wyk. Brad Pitt, Scoot McNairy
1.25 Śmiertelne sekrety (3)

Polsat

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** 48 h. Zaginieni (201) – serial krym. Polska 2023 **10.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **14.40** Dlaczego ja? – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1056)
17.00 Gliniarze (1092)
Dochodzi do zaginięcia 35-letniej kobiety. Jej samochód zostaje odnaleziony pusty przy drodze. Były mąż zaginionej wyjawia policjantom, do jakich dramatycznych zdarzeń doszło niegdyś w jej rodzinnej wsi.
18.00 Pierwsza miłość (4044)
– serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Wyjdź za mnie
★★★ – komedia romantyczna USA/Chiny/Japonia 2022
Reż. Kat Coiro, wyk. Jennifer Lopez, Owen Wilson, John Bradley
23.00 To musi być miłość – komedia romant. Polska 2021
★★★ Reż. Michał Rogalski, wyk. Małgorzata Zajączkowska, Małgorzata Kożuchowska, Anna Smołowik
1.05 Downton Abbey: nowa epoka – dramat obyczaj.
★★★★ W. Bryt./USA 2022

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Sezonowa”, Częstochowa – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: „Karczma u sołtysa”, Duszniki Zdrój – reality show Polska 2019 **13.55** Ukryta prawda (1667, 1692) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.10 The Floor – teleturniej
16.50 Szpital św. Anny (30)
– serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (210) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
– magazyn kulinarny
20.15 Na Wspólnej (4076)
– serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Kuchenne rewolucje
– reality show
22.45 Testosteron
★★★ – komedia Polska 2007
Reż. Tomasz Konecki, Andrzej Saramonowicz, wyk. Piotr Adamczyk, Borys Szyc, Maciej Stuhr
Po ślubie, który się nie odbył (panna młoda uciekła sprzed ołtarza) niedoszły pan młody spotyka się z kilkoma kumplami równie sfrustrowanymi jak on. Wszyscy próbują odpowiedzieć na pytanie, czego naprawdę pragną kobiety.
1.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (12, 13)
3.15 Ślepnąc od świateł (1)
– serial krym. Polska 2018

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (4) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Zapisane w gwiazdach **17.55** Opowieści małżeńskie **19.00** Ukryta prawda **20.00** Hotel Paradise **21.05** ★★ Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie – komedia USA 1994, reż. Alan Metter, wyk. George Gaynes **22.55** ★★★ American Pie: Wesele – komedia USA/Niemcy 2003, reż. Jesse Dylan, wyk. Jason Biggs **0.55** Hotel Paradise **2.05** Oczami ofiary **3.05** Osadzone. Blok F

TVP Kultura

9.00 Wojna domowa (9, 10) **10.55** ★★★★ Historia kina w Popielawach – film obycz. Polska 1998 **12.45** Reżyserzy **13.45** Portrety **14.05** Informacje kulturalne **14.35** ★★★ Romeo i Julia z Saskiej Kępy – dramat Polska 1988 **16.20** Wojna domowa (11, 12) **18.00** Literacki Sopot 2025 **18.35** Wstęp wolny **18.50** Elmyr de Hory – największy fałszerz XX wieku **20.05** ★★★★ Matka i córka – dramat Wł./Fr. 1960 **22.10** ★★★★ Plac Zbawiciela – dr. Polska 2006 **0.10** Profesor T. (6)

TVP Sport

10.00 Koszykówka: ME mężczyzn: Turcja – Serbia **11.55** Odliczanie do mundialu: Zapowiedź meczów 5. i 6. kolejki eliminacji **13.50 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn na Cyprze, w Finlandii, na Łotwie i w Polsce: Francja – Islandia **16.05** Polska Liga Żeglarska **16.30** Zawody siłaczy **17.30** Ring TVP Sport **18.30** Studio **20.25 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn na Cyprze, w Finlandii, na Łotwie i w Polsce: Polska – Belgia **23.00 (L)** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Holandia – Polska **23.45** Sportowy wieczór

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (86, 87) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1308) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19.00** Policjantki i policjanci (1309) **20.00** Uroczysko (160) – serial krym. **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (939) – serial krym. Polska 2025 **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (56) **22.40** ★★★ U-571 – dramat USA/Fr./Wł. 2000 **1.00** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

12.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **12.50** Orędowniczka w codzienności **13.30** Msza święta **14.20** Muzyczne chwile **14.35** Mazurskim szlakiem piękna stworzenia **15.00** Po stronie prawdy **15.15** Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis... **16.10** Z wędką nad wodę... **16.35** Sól Ziemi **17.00** Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (3) **8.00** Kobra – oddział specjalny (15, 1) **10.00** Zaklinaczka duchów (8) **10.55** Zbuntowany anioł (73, 74) **12.50** Zaklinaczka duchów (31) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (546, 547) **15.50** Ranczo (97, 98) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (896, 897) **20.00** ★★★ Gliniarz z Beverly Hills 3 – kom. sens. USA 1994, reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy **22.05** ★★★ Pan i pani Killer – komedia sens. USA 2010 **0.00** ★★★ Złów i wypuść – komediodr. USA 2006 **2.15** Dzielnica strachu (376)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl f87196fe22

PIĄTEK 5 Września

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.10** Okrasa łamie przepisy **8.45** Ranczo (79, 80) **10.15** Komisarz Alex (57) **11.10** Ojciec Mateusz (358) **12.00** Serwis Info **12.05** Agrobiznes, Agropogoda **12.30** Magazyn rolniczy **12.45** Wielka naturalna bariera **13.40** Fascynujące miejsca **14.00** Wichrowe wzgórze (253) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn
15.05 Reporterzy – magazyn
15.15 62. KFPP w Opolu: Premiery
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (677) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4547)
Agnieszka odwiedza Marzenę. W pewnym momencie obie słyszą grzebanie w zamku. Za drzwiami stoi rehabilitantka, która twierdzi, że Zdzisiek obiecał jej ten dom.
18.45 Akacjowa 38 (698)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (3) – serial obyczaj. Polska
21.00 Komisarz Alex (292)
Milioner z branży kosmetycznej zgłasza zaginięcie swojej żony, która grała kluczową rolę w zarządzie jego firmy.
22.00 Sekielski wieczorową porą
22.55 Miś – komedia Polska 1980
★★★★ Reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Christine Paul-Podlasky
0.55 Rocky
★★★★★ – dramat obyczaj. USA 1976

TVP 2

5.30 M jak miłość (1585) **6.25** Anna Dymna – spotkajmy się **6.55** Barwy szczęścia (3206) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **12.00** Jedzenie ma znaczenie – program popularnonaukowy **12.35** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (271) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (736) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (222) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.10 Przepis dnia – magazyn
17.20 Miłość i nadzieja (272)
Sila przypomina sobie, że kochała Kuzeya. Melis decyduje się na wyjazd do Anglii, do Bülenta. Odbywają się uroczyste zaręczyny Kuzeya i Bahar.
18.20 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3206, 3207)
Agnieszka pyta Łukasza o uczucia do Kasi. Jaworski organizuje dla Krystyny spotkanie z Anią. Po odkryciu nieprawidłowości Cezary gniewa się na żonę, co prowadzi do rodzinnego kryzysu.
20.40 Postaw na milion
21.45 Lato z Radiem i Telewizją Polską 2025: Grudziądz
22.45 To jest grane
23.20 Doktor No – film sensacyjny
★★★★ W. Bryt. 1962
Reż. Terence Young, wyk. Sean Connery, Ursula Andress, Joseph Wiseman
1.15 Książę i ja: królewskie wesele – kom. USA 2006
★★

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn Polska 2025 **8.00** Halo tu Polsat – magazyn Polska 2024 **11.30** Gliniarze (755-757): Cwaniaki/ Czyste zło/ Kara – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022, wyk. Arkadiusz Krygier **14.40** Dlaczego ja? – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1057)
17.00 Gliniarze (1093)
18.00 Pierwsza miłość (4045)
Kiedy Fryderyk opiekuje się Emilką po wypadku, Olek zastaje ich w dwuznacznej sytuacji. Przyjaciółki wspierają Kingę w trudnych chwilach. Nieoczekiwanie Lilka zjawia się u Janka z dzieckiem.
18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń”
19.55 Twoja twarz brzmi znajomo
22.20 Krew 2 (1) – serial sensacyjny Polska
Ciąg dalszy historii rodzinnych sekretów, nierozliczonych krzywd i obsesji, które burzą pozorny spokój rodziny Gajewskich. Czy więzy rodzinne są na tyle silne, by przetrwać każdą odkrytą tajemnicę?
23.25 Morbius
★★★ – film akcji USA 2022
Reż. Daniel Espinosa, wyk. Jared Leto, Matt Smith
1.45 Old – thriller USA/Japonia/
★★★ Chiny 2021

TVN

5.40 Uwaga! – magazyn **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Mikołajek”, Słupsk **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Bartoszyce – Gościnna/ Piwem Podlane – reality show Polska **13.55** Ukryta prawda (1668, 1693) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.10 The Floor – teleturniej
16.50 Szpital św. Anny (31) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (211) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Aquaman i Zaginione Królestwo – film sf USA/W. Bryt./ Kanada/Australia/Isl. 2023
★★★ Reż. James Wan, wyk. Jason Momoa, Patrick Wilson, Yahya Abdul-Mateen II
Superbohater Arthur Curry alias Aquaman prowadzi spokojne życie jako król Atlantydy i ojciec rodziny. Pewnego dnia jednak jego stary wróg, Czarna Manta, pojawia się ponownie potężniejszy niż kiedykolwiek.
22.50 Księgowy – film sensacyjny
★★★★ USA 2016
Reż. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck, Anna Kendrick, J.K. Simmons
1.25 Kuba Wojewódzki
2.30 Lady Gucci: historia czarnej wdowy – film dokumentalny Włochy 2020
3.55 Uwaga! – magazyn
4.10 Łowcy staroci

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (5) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Zapisane w gwiazdach **17.55** Opowieści małżeńskie **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★ Och, życie! – komedia rom. USA 2010, reż. Greg Berlanti, wyk. Katherine Heigl, Josh Duhamel **22.25** Ślub od pierwszego wejrzenia **23.30** ★★★ Banksterzy – dramat Polska 2020, reż. Marcin Ziębiński, wyk. Antoni Królikowski **1.45** Hotel Paradise **2.40** Oczami ofiary **3.30** Osadzone. Blok F **3.55** Usterka **4.20** Druga strona medalu

TVP Kultura

10.50 G. F. Händel: Water Music & Music for the Royal Fireworks **12.10** Walczący samotnik Stanisław Witkiewicz **13.10** Robię swoje – Tomasz Konieczny w Operze Wiedeńskiej **13.30** Co mówią lekarze – film krótkometr. **14.00** ★★★★ Pustelnia parmeńska – dr. Fr./Wł. 1948 **16.55** Ordonka **17.55** Ach śpij kochanie – przeboje międzywojennego dwudziestolecia **18.40** Kolekcja **19.05** Legendy opery **20.05** ★★★★ Swobodny jeździec – dr. USA 1969 **21.50** Portrety **22.15** ★★★★ Matka i córka – dr. 1960

TVP Sport

6.05 Piłka nożna: ME mężczyzn do lat 21 – Finał: Anglia – Niemcy **8.15** Piłka nożna: Holandia – Polska **10.20** Ring TVP Sport **11.20** Koszykówka: ME mężczyzn: Francja – Islandia; Polska – Belgia **15.10** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Holandia – Polska **17.25** Studio **17.55 (L)** Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Polska – Macedonia Północna **20.40 (L)** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Ukraina – Francja **22.45** Sportowy wieczór **23.30** Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Polska – Macedonia Północna

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (88, 89) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1309) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **19.00** Policjantki i policjanci (1310) **20.00** Gwiazdy kabaretu **22.05** ★★★ Policja zastępcza – komedia USA 2010, reż. Adam McKay, wyk. Will Ferrell **0.25** STOP Drogówka **1.25** Hardkorowy lombard **2.25** Pełna chata **2.30** Interwencja **2.55** Śmierć na 1000 sposobów

TV Trwam

11.35 Natura et Homo **12.20** Głos serca (84) **13.05** Szkaplerz – znak Maryi **13.30** Msza święta **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.10** Natura obiektywnie **16.40** Prosto o gospodarce **17.00** Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia **17.30** Geopolityka **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Lasy bagienne **22.55** Życie lasu. Storczyki

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (4, 5) **8.00** Kobra – oddział specjalny (1, 2) **10.00** Zaklinaczka duchów (31) **10.55** Zbuntowany anioł (75, 76) **12.50** Zaklinaczka duchów (32) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (548, 549) **15.50** Ranczo (98, 99) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (897, 898) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★ Liberator – film sens. USA/Fr. 1992 **22.05** ★★★★ Rambo: pierwsza krew – film sens. USA 1982 **0.00** ★★ Ninja – film sens. USA 2009

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 6 Września

TVP 1

6.20 Balans bieli **7.00** Msza święta na Jasnej Górze **7.35** Rok w ogrodzie **7.55** Rok w ogrodzie extra **8.10** Pełnosprawni **8.35** Ranczo (81) **9.35** Komisarz Alex (58) **10.30** Ojciec Mateusz (359) **11.25** ★★★ Angelika i król – film przyg. Fr./Wł./Niem. 1966 **13.10** Fascynujące miejsca **13.30** Zew dzikiej natury **14.25** Okrasa łamie przepisy **14.50** Przed ekranem

15.00 Pan Mama (15, 16)
16.05 Dziedzictwo (678) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.35 Pan Mama (21, 22) – serial kom. Polska
Drugi sezon. Kontynuacja życiowych perypetii samotnego ojca trójki dzieci.
18.40 Jaka to melodia?
„Back to school”. Wystąpią Katarzyna Włodkowska – nauczycielka, Rafał Cieszyński, Jacek Kawalec.
19.30 19.30
20.25 Profilerka Jastre (1) – serial krym. Polska 2025
21.15 Biała odwaga – dramat wo-
★★★ jenny Polska 2024
Reż. Marcin Koszałka, wyk. Adam Woronowicz, Agnieszka Grochowska, Filip Pławiak
23.15 Pelé: Narodziny legendy
★★★★ – film biograf. USA 2016
Reż. Michael Zimbalist, Shibani Alter, Jeff Zimbalist, wyk. Kevin de Paula, Leonardo Lima Carvalho, Vincent D'Onofrio
1.00 Jak dogonić szczęście
★★★ – komedia Niem./W. Bryt./ Kan./RPA/USA 2014

TVP 2

5.15 Barwy szczęścia (3203, 3204) **6.25** M jak miłość (1870) – serial obyczaj. Polska **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.30** Górna półka smaku – magazyn **12.10** Postaw na milion – teleturniej Polska 2025 **13.05** Miłość i nadzieja (272) – serial obyczaj. Turcja **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej Polska 2025

15.15 Szansa na sukces. Opole 2025: Sztywny Pal Azji
16.20 Na dobre i na złe (959) – serial obyczaj. Polska
17.15 Miłość i nadzieja (273)
Na przyjęciu ślubnym Cavidan przynosi wstyd rodzinie Kuzeya. Seda próbuje się dobrać do sejfu w domu Melis. Kuzey i Bahar zauważają Silę. Ege żąda wyjaśnień od Feraye, Gonul i Belkis na temat ojca Zeynep.
18.05 Przepis dnia – magazyn
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Słowo na niedzielę: Jaskółki w Asyżu, czyli uczeń i krzyż
19.00 Informacje kulturalne
19.25 Rodzinka.pl (287, 288) – serial kom. Polska
20.30 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno – program rozrywkowy
22.50 Country Strong – dramat
★★★ obyczaj. USA 2010
Reż. Shana Feste, wyk. Gwyneth Paltrow, Tim McGraw, Garrett Hedlund
1.00 Zabić, jak to łatwo powiedzieć – thriller USA 2012
★★★
2.45 Akacjowa 38 (54) – serial obyczaj. Hiszpania 2015
4.10 Barwy szczęścia

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.00** Ewa gotuje – magazyn **11.30** Awantura o kasę – teleturniej **12.55** Hotel Transylwania: Transformania – film animowany USA 2022 **14.55** ★★★★ Pogromcy duchów. Dziedzictwo – komedia sensacyjna USA/Kanada 2021, reż. Jason Reitman, wyk. Carrie Coon

17.30 Awantura o kasę – teleturniej
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny
19.55 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni. Nad mętną rzeką: Letnia Klinika Skeczów Męczących
Kolejna odsłona błyskotliwej satyry politycznej i obyczajowej w wykonaniu największych gwiazd polskiego kabaretu.
21.55 Bez litości
★★★★ – film sensacyjny USA 2014
Reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Marton Csokas, Chloë Grace Moretz
Robert McCall był agentem amerykańskiego wywiadu. Pewnego dnia jego przyjaciółka zostaje pobita przez rosyjskich gangsterów. McCall postanawia wymierzyć sprawiedliwość.
0.45 Desperado – film sensacyjny
★★★★ USA/Meksyk 1995
Reż. Robert Rodriguez
3.00 Świat według Kiepskich (463, 464)
4.40 Disco gramy!

TVN

5.40 Uwaga! – magazyn **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Gorąca patelnia”, Kraków – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **12.00** Na Wspólnej (4073-4076) – serial obyczajowy Polska **14.20** Kuchenne rewolucje: Łódź – Burger i Spółka – reality show Polska 2023

15.30 Poskromienie złośnicy
★★ – komedia romantyczna Polska 2022
Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Piotr Cyrwus
Kaśka wraca na Podhale, aby zacząć życie od nowa po zawodzie miłosnym. Jej chytry brat usiłuje przekonać ją do sprzedaży ziemi, zatrudniając przystojnego nieznajomego.
17.55 Ugotowani – reality show
19.00 Fakty
19.45 Afryka Express – reality show
21.40 Elvis – film biograficzny USA/
★★★★ Australia 2022
Reż. Baz Luhrmann, wyk. Austin Butler, Tom Hanks, Olivia DeJonge
Historia złożonej, trwającej ponad 20 lat znajomości Elvisa Presleya z jego menadżerem Tomem Parkerem. Tłem jest zmieniający się krajobraz kulturowy Ameryki. Osiem nominacji do Oscara i Złoty Glob.
0.50 Apokawixa
★★★ – horror Polska 2022

TVN 7

6.10 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **7.05** New Looney Tunes **7.50** Kto tu mieszka? **8.35** ★★★ Córka prezydenta – komedia rom. USA/W. Bryt./Czechy/Wł. 2004 **10.55** Ukryta prawda **11.55** Mówię Wam **13.00** Ukryta prawda **14.05** Top Model **15.35** ★★★ Charlie i fabryka czekolady – film USA/W. Bryt. 2005 **18.00** Anatomia piękna **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★★ Harry Potter i kamień filozoficzny – film W. Bryt./USA 2001, reż. Chris Columbus, wyk. Daniel Radcliffe **23.15** ★★★ Mortal Kombat – film sf USA/Australia 2021

TVP Kultura

10.50 Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię – film anim. **12.15** Legendy opery **13.05** Budka Suflera – największe przeboje **13.20** Sposób na... Niziurskiego **14.20** ★★★★★ Kanał – dr. Polska 1956 **16.00** Tamte lata, tamte dni **16.35** ★★★★ Pustelnia parmeńska – dr. Fr./Wł. 1948 **19.30** 20 x 20 Lat TVP Kultura **20.00** ★★★ Mistrz – film sens. USA 2008 **21.50** The Rolling Stones – Live At the Wiltern Theatre **23.05 23.10** ★★★★ Swobodny jeździec – dramat USA 1969

TVP Sport

7.35 Piłka nożna: Ukraina – Francja **9.40** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych **10.10** Motorowodna F1H20: GP Indonezji **10.50 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn: 1/8 finału **13.05** To zależy **13.45** Studio **14.25 (L)** Piłka nożna: Wieczysta Kraków – Wisła Kraków **17.20 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn: 1/8 finału **19.40** Sportowe ABC **19.55 (L)** Boks: Gala 36 w Żyrardowie **23.00** Sportowy wieczór **23.45** Piłka nożna: Ukraina – Francja **1.55** Boks: C.Dubois – Bo Mi Re Shin

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **7.00** Galileo **11.05** #JesteśmyDlaDzieci **11.30** Miodowe lata (13, 53) – serial kom. Polska **12.55** ★★★ Mr. Deeds – milioner z przypadku – komedia USA 2002, reż. Steven Brill, wyk. Adam Sandler, Winona Ryder, John Turturro **14.55** Policjantki i policjanci (1306-1310) – serial obyczaj. Polska **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (936-939) – serial krym. Polska **0.00** Gwiazdy kabaretu **2.05** STOP Drogówka **3.15** Interwencja

TV Trwam

11.00 Kropelka radości **12.20** Warto zauważyć... **12.50** Natura obiektywnie **13.30** Msza święta **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielna niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Upamiętnienie Powstania styczniowego **17.30** Przełamując bariery **18.15** W naszej rodzinie **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu **23.00** Odpowiedzialni za Kościół

TV Puls

5.00 Dyżur **6.00** Kobra – oddział specjalny (13-15) – serial sens. Niemcy **9.00** Taki jest świat – magazyn **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (540, 542, 544, 546, 548, 894-898) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★ Rambo 2 – film sens. USA/Meksyk 1985 **22.00** ★★★★ Jeden gniewny człowiek – thriller W. Bryt./USA 2021 **0.20** ★★★ Bodyguard i żona zawodowca – film sens. USA/W. Bryt./Szwecja/Bułg./Fr. 2021 **2.35** Menu na miarę – magazyn **3.50** Taki jest świat

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl f87196fe22

NIEDZIELA 7 Września

TVP 1

6.25 Słownik polsko@polski **6.55** Słowo na niedzielę **7.00** Msza święta w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Tydzień **9.05** Kariera Nikodema Dyzmy (2) **10.00** Pan Mama (21, 22) **11.00** Święto Dziękczynienia za Plony **13.30** Między ziemią a niebem **14.00** ★★★★ Miś – komedia Polska 1980, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym

16.05 Dziedzictwo (679) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.35 Daję słowo. Maciej Orłoś: Andrzej Chyra – talk show
18.40 Jaka to melodia? Temat przewodni odcinka to „Posiadanie pasji sposobem na życie". W ramach akcji charytatywnej wystąpią Krystian Herba, Paweł Kidoń i Krzysztof Bober.
19.30 19.30
20.25 Studio eliminacji MŚ strefy UEFA
20.35 (L) Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Mecz w Chorzowie: Polska – Finlandia
23.15 Delikatność – komedia romantyczna Francja 2011 ★★★ Reż. David Foenkinos, Stéphane Foenkinos, wyk. Audrey Tautou, François Damiens, Bruno Todeschini Śmierć ukochanego burzy sielankowe życie Nathalie. Trzy lata później kobieta poznaje nieśmiałego Szweda, który jest przeciwieństwem jej zmarłego męża.
1.05 Biała odwaga – dramat wojenny Polska 2024 ★★★
3.05 Ranczo – serial kom. Polska
4.00 Dziedzictwo (679) – serial obyczaj. Turcja

TVP 2

5.15 Barwy szczęścia (3207) **5.50** M jak miłość (1871) – serial Polska **6.50** Operacja zdrowie – magazyn **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.05** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny **11.35** The Voice of Poland – program rozrywkowy **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Zwycięzcy The Voice of Poland – show
16.15 Program rozrywkowy
17.05 Przepis dnia – magazyn
17.15 Harry Wild (1) – serial krym. W. Bryt./Niemcy 2022
18.20 Rodzinka.pl (288) – serial kom. Polska
19.00 Doktor No – film sensacyjny ★★★★ W. Bryt. 1962 Reż. Terence Young, wyk. Sean Connery, Ursula Andress, Joseph Wiseman Bond prowadzi śledztwo w sprawie morderstwa agenta. Wpada na trop chińskiego naukowca, który prowadzi tajne badania na Wyspie Krabów.
20.55 Chłopiec w pasiastej piżamie – dramat wojenny ★★★★ W. Bryt./USA 2008 Reż. Mark Herman, wyk. Asa Butterfield, Vera Farmiga, David Thewlis
22.40 Muzyka na dobry wieczór – program muzyczny
23.40 Piranie – film Włochy 2019 ★★★ Reż. Claudio Giovannesi, wyk. Francesco Di Napoli, Viviana Aprea,
1.40 Lokatorka (2) – serial obyczaj. Polska 2025

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.00** ★★★ Mulan – film akcji USA/Chiny 2020, reż. Niki Caro, wyk. Yifei Liu, Donnie Yen **13.35** Epoka lodowcowa – film animowany USA 2002, dub. Wojciech Malajkat, Cezary Pazura, Piotr Fronczewski

15.10 Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy
17.30 Awantura o kasę – teleturniej
18.50 Wydarzenia
19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny
19.55 Diabeł ubiera się u Prady – ★★★★ komedia USA/Francja 2006 Reż. David Frankel, wyk. Meryl Streep, Anne Hathaway, Emily Blunt Absolwentka dziennikarstwa otrzymuje posadę asystentki szefowej magazynu „Runway". Początki są trudne, ale choć w końcu staje się jej jej ulubienicą, cena sukcesu jest bardzo wysoka.
22.15 Wyjdź za mnie – komedia romantyczna USA/Chiny/Japonia 2022 ★★★ Reż. Kat Coiro, wyk. Jennifer Lopez, Owen Wilson, John Bradley
0.45 Patch Adams – dramat USA 1998 ★★★ Reż. Tom Shadyac
3.15 Świat według Kiepskich (465, 466) – serial kom. Polska 2015
4.40 Disco gramy!

TVN

5.30 Uwaga! – magazyn **5.45** Batwheels – serial animowany USA **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska **6.50** Bitwa o gości – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **12.00** Kobieta na krańcu świata – cykl reportaży **13.05** Program rozrywkowy **13.20** Co za tydzień – magazyn **13.55** Afryka Express – reality show

15.40 Program – serial dok.
15.55 Kot w butach – film animowany USA 2011
17.50 Program rozrywkowy
19.00 Fakty
19.45 MasterChef – show
20.55 U Pana Boga w ogródku – ★★★ komedia Polska 2007 Reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Beja-Zaborski, Emilian Kamiński W podlaskim miasteczku, gdzie czas płynie leniwie, a ludzie żyją zgodnie z rytmem natury, CBŚ ukrywa świadka w procesie mafii... Środkowa część uroczej trylogii Jacka Bromskiego.
23.30 Aquaman i Zaginione Królestwo – film sf USA/W. Bryt./Kanada/Australia/Islandia 2023 ★★★ Reż. James Wan, wyk. Jason Momoa, Patrick Wilson, Yahya Abdul-Mateen II
2.05 Superwizjer
2.50 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec
3.20 Szpital (938)
4.10 Uwaga! – magazyn

TVN 7

7.05 New Looney Tunes **7.35** ★ Dziedzic maski – komedia USA/Niemcy 2005 **9.35** Ukryta prawda **12.40** 20-lecie DDTVN **12.55** Ukryta prawda **14.00** 20-lecie DDTVN **14.15** Detektywi **15.15** 20-lecie DDTVN **15.30** Detektywi **16.30** 20-lecie DDTVN **16.45** ★★★★ Harry Potter i kamień filozoficzny – film W. Bryt./USA 2001 **20.00** ★★★ xXx: Reaktywacja – film sens. USA/Chiny/Kan. 2017, reż. D.J. Caruso, wyk. Vin Diesel **22.25** ★★★ 72 godziny – film sens. USA/Fr. 2011 **0.50** ★★★ Wszyscy moi przyjaciele nie żyją – dramat Polska 2020

TVP Kultura

11.15 Przez Atlantyk (1) – serial 2020 **12.15** Oni wszyscy byli w Montreux **13.20** 20 x 20 Lat TVP Kultura **13.45** Sowia odyseja – film anim. **14.15** Kolekcja **14.30** ★★★★ Człowiek, który zabił Liberty Valance'a – western USA 1962 **16.40** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** Majewska – Korcz okrągłe 31 lat **19.00** Benefis Włodzimierza Korcza **20.00** ★★★★ Chiński syndrom – thriller USA 1979 **22.10** Johnny i ja – podróż w czasie z Johnem Heartfieldem **23.55** Uderzenie

TVP Sport

7.30 Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Holandia – Polska **9.35** Quiz TVP Sport **10.15** Sportowe ABC **10.25** Polska Liga Żeglarska **10.50 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn: 1/8 finału **13.00** Motorowodna F1H2O: GP Indonezji **13.30** Quiz TVP Sport **14.05 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn: 1/8 finału **16.20** Sportowe historie **16.45** Studio **17.25 (L)** Koszykówka: ME mężczyzn: 1/8 finału **19.30** Studio **20.40 (L)** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Mecz w Chorzowie: Polska – Finlandia **23.45** Sportowy wieczór

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** The Americas **8.55** Galileo **10.55** Uroczysko (141, 142) **11.55** ★★★ Wyspa piratów – film akcji USA/Fr./Wł./Niemcy 1995 **14.35** ★★★ U-571 – dramat USA/Fr./Wł. 2000 **17.00** ★★★ Robin Hood: książę złodziei – film przygod. USA 1991, reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner, Morgan Freeman, Mary Elizabeth Mastrantonio **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (53-56) **0.00** STOP Drogówka **1.00** The Americas **3.00** Interwencja **3.25** Lubię Disco! **4.25** Top 10 lista przebojów

TV Trwam

11.00 PSL – skradziona tożsamość **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV **12.15** Papież Polak do rodaków **13.00** ★★★ Zerwany kłos – film Polska 2017 **14.40** Bogumiła, czyli opowieść o Warszawskiej Syrenie **15.00** Wieś – to też Polska **16.10** Koncert życzeń **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Moja katolicka rodzina **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.45** Jak wygrać małżeństwo?

TV Puls

6.50 Kobra – oddział specjalny (1, 2) – serial sens. Niemcy **8.40** Ranczo (99-103) – serial kom. Polska **13.35** ★★ Goście, goście 3: Rewolucja – komedia Fr./Belg./Czechy 2016 **15.50** ★★★★ Był sobie pies – film przygod. USA/Indie 2017 **17.55** ★★★ Powiedz tak – komedia rom. USA/Niemcy 2001 **20.00** ★★★★ Uprowadzona – thriller Fr./USA/W. Bryt. 2008 **21.55** ★ Detektyw Knight: Łotr – film sens. USA 2022 **0.05** ★★ Król zabójców – film sens. USA/Kan. 2023 **2.00** Dyżur

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 8 Września

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.25** Pan Mama (17) **9.05** Ranczo (82) **10.05** Komisarz Alex (59) **11.00** Ojciec Mateusz (360) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Tropikalne królestwo Słońca **14.00** Wichrowe wzgórze (254) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (680) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4548)
18.35 Flesz 19.30
18.45 Akacjowa 38 (699) Simon przekazuje Adeli wiadomość o portrecie Elviry. Adela kryje niezadowolenie z faktu, że dziewczyna prawdopodobnie żyje. Antonito reguluje swój dług wobec pułkownika.
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Księgi sprośności – spektakl Polska 2025 Reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Ireneusz Czop, Zofia Domalik, Krzysztof Tyniec
21.55 Postscriptum – dyskusja po spektaklu – magazyn
22.30 Christopher Reeve – wieczny Superman – film dokumentalny Francja 2024
23.45 Balans bieli – magazyn
0.30 Piłkarski poker – komedia ★★★★ Polska 1988

TVP 2

5.30 M jak miłość (1586) **6.25** Rodzina (nie od) święta **6.55** Barwy szczęścia (3207) – serial **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Okrasa łamie przepisy – magazyn **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (273) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (736) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (223) – telenowela
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (274) Feraye ulega szantażowi Alpera. Cihan poważnie podpada Zeynep. W dniu ślubu Kuzeya i Bahar zjawia się Sila. Alper postanawia wymusić kolejne pieniądze od Cavidan. Bahar jest wściekła na sytuację.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3207) – serial Polska
19.55 Przepis dnia – magazyn
20.05 Barwy szczęścia (3208) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.55 M jak miłość (1872) – serial Polska
21.55 Na sygnale (737) – serial obyczaj. Polska
22.30 Peaky Blinders (5) – serial gangsterski W. Bryt.
23.40 W cieniu śmierci (2) – serial krym. Finlandia/Niemcy
0.40 Obywatel Jones – thriller ★★★ Pol./Ukraina/W. Bryt. 2019
2.50 Stulecie Winnych (34, 35)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** 48 h. Zaginieni (202) – serial krym. Polska **10.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.35** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial fabularno-dokumentalny

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1058)
17.00 Gliniarze (1094) – serial fabularno-dokumentalny
18.00 Pierwsza miłość (4046) – serial Polska 2025
18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.40 Niezniszczalni – film sensac. ★★★ USA/Hiszp./Bułg./Niem. 2010 Reż. Sylvester Stallone, wyk. Sylvester Stallone, Jason Statham, Jet Li Grupa najemników wyrusza na niewielką wyspę, aby obalić krwawe rządy generała Garzy. Okazuje się, że Garza jest marionetką w rękach handlarzy narkotyków. W obsadzie sami ekranowi twardziele!
22.50 Speed – niebezpieczna szybkość ★★★★ – film sensacyjny USA 1994 Reż. Jan de Bont, wyk. Keanu Reeves, Dennis Hopper, Sandra Bullock
1.15 Split ★★★★ – horror USA/Japonia 2016

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Gorąca patelnia", Kraków – reality show Polska 2021 **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Włocławek – Biały Kredens – reality show **13.55** Ukryta prawda (1669, 1694) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.10 The Floor – teleturniej
16.50 Szpital św. Anny (32) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (212) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4077) – serial Polska
20.55 The Floor – teleturniej
21.35 Bitwa o gości – reality show
22.45 Oszukać przeznaczenie II ★★★ – horror USA/Kanada 2003 Reż. David R. Ellis, wyk. Ali Larter, A.J. Cook, Michael Landes Kimberly wybiera się na Florydę. W czasie podróży doświadcza wizji, w której ona i jej przyjaciele giną w karambolu. Udaje jej się przeżyć. Od tej chwili próbuje uciec przed przeznaczeniem.
0.40 Co za tydzień – magazyn
1.10 Ślepnąc od świateł (2)
2.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (14)
3.15 Szpital (940)
4.10 Uwaga! – magazyn
4.25 Recepta na stary dom

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (6) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Zapisane w gwiazdach **17.55** Opowieści małżeńskie **19.00** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **20.00** Hotel Paradise – real tv **21.05** ★★★ Bohaterowie z Fukushimy – film katastrof. Jap./Hongk. 2020, reż. Setsurô Wakamatsu, wyk. Ken Watanabe **23.35** ★★★ Och, życie! – komedia rom. USA 2010 **2.05** Mówię Wam **2.55** Oczami ofiary **3.25** Osadzone. Blok F

TVP Kultura

9.00 Wojna domowa (11, 12) **10.45** ★★★★★ Kanał – dr. Polska 1956 **12.30** Wielcy mistrzowie malarstwa **13.30** Wstęp wolny **13.50** Tamte lata, tamte dni **14.30** ★★★★ Różowa Pantera kontratakuje – kom. krym. W. Bryt./USA 1976 **16.25** Wojna domowa (13, 14) **18.15** TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry **18.50** Oni wszyscy byli w Montreux **20.00** ★★★★ Basen – dr. Wł./Fr. 1969 **22.10** 20 x 20 Lat TVP Kultura **22.45** ★★★★ Chiński syndrom – thriller USA 1979

TVP Sport

6.15 Rzutki: Poland Darts Masters: Turniej w Gliwicach **8.30** Piłka nożna: Betclic 1. Liga: Wieczysta Kraków – Wisła Kraków **10.30** Koszykówka: ME mężczyzn: 1/8 finału **14.15** Sport niepełnosprawnych – Amp Futbol: Amp Futbol Cup: Polska – Ukraina **15.45** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Polska – Finlandia **17.45** Magazyn Betclic 2. Ligi **18.30** Futbolówka **20.40 (L)** Piłka nożna: Eliminacje MŚ strefy UEFA: Grecja – Dania **22.45** Sportowy wieczór **23.25** Koszykówka uliczna

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (90, 91) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjantki i policjanci (1310) – serial Polska **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19.00** Policjantki i policjanci (1311) **20.00** Uroczysko (161) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (940) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (57) **22.40** ★★ Szczęki 3 – thriller USA 1983 **0.45** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

12.20 Zuzela – tu wszystko się zaczęło **13.30** Msza święta **14.30** Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry **15.20** Poznań bez serca **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Porady bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Moja parafia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką... **22.30** Stanisław Ledóchowski i jego twórczość **23.40** Męczennik za prawdę – bł. ks. Antoni Rewera

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (5, 6) **8.00** Kobra – oddział specjalny (2, 3) **10.00** Zaklinaczka duchów (32) **10.55** Zbuntowany anioł (77, 78) **12.50** Zaklinaczka duchów (33) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (550, 551) – serial Polska **15.50** Ranczo (99, 100) – serial Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (898, 899) – serial Polska **20.00** ★★★ Eskorta – film sens. Chiny/USA/Kolumbia 2018 **22.00** ★★★ Liberator – film sens. USA/Fr. 1992 **0.05** ★★★★ Zakładnik – film sens. USA 2004

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl f87196fe22

Niszczą jelita i uczulają. Leki i suplementy diety zawierają nie tylko substancje aktywne

Anna Rokicka-Żuk
redakcja@polskapress.pl

Większość ich masy zwykle stanowią dodatki, które nie zawsze są neutralne dla zdrowia. Wyjaśniamy, jakie substancje pomocnicze mogą nie być bezpieczne i dla kogo.

FOT. 123RF

Wiele z substancji pomocniczych w lekach to związki niekorzystne dla zdrowia

Lek to produkt medyczny, który składa się z jednej lub kilku substancji czynnych (inaczej aktywnych lub leczniczych) oraz substancji pomocniczych. Właśnie te dodatki najczęściej stanowią większość masy tabletki, kapsułki czy np. syropu, pełniąc rolę np. wypełniaczy czy składników otoczki. Podobnie jest w przypadku wielu suplementów diety.

Składniki dodatkowe nie są wymieniane z przodu opakowania, a nawet na tylnej etykiecie. Bywa, że pełnego składu leku trzeba szukać na ulotce preparatu - nierzadko zamkniętej w zapieczętowanym pudełku. Kupując wyrób leczniczy, często nie mamy więc wglądu w to, co on zawiera - chyba że poszukamy zawczasu pełnej listy jego składników w Internecie. A jest po co sprawdzać! Wiele z substancji pomocniczych to związki niekorzystne dla zdrowia, a dla niektórych osób nawet zagrażające życiu.

Czym są substancje pomocnicze?

Substancje pomocnicze to związki, które w ilościach stosowanych w lekach nie mają własnego działania farmakologicznego. Umożliwiają nadanie odpowiedniej postaci leku, zwiększenie jego trwałości, poprawę cech organoleptycznych, a także wpływają na to, jak substancje lecznicze są przyswajane w organizmie. Mogą ponadto ułatwiać połykanie tabletek lub maskować gorzki smak substancji czynnych.

Choć dodatki do leków i suplementów diety nie mogą działać toksycznie, uzależniająco ani uczulająco, nie zawsze są całkowicie bezpieczne dla wszystkich osób. W określonych sytuacjach niektóre z tych składników mogą działać szkodliwie i wywoływać działania niepożądane.

Te dodatki do leków mogą szkodzić

Rodzajów substancji pomocniczych jest bardzo wiele, a według działania dzieli się je na wypełniacze, substancje wiążące składniki tabletki, rozsadzające (ułatwiają jej rozpad i przyswajanie), poślizgowe, smarujące, antyadhezyjne (zapobiegają zlepianiu się kapsułek), powlekające oraz wpływające na zapach, smak i kolor. Do problematycznych składników należy zwłaszcza laktoza.

To najczęściej stosowana substancja wypełniająca (obok innych cukrów, alkoholi cukrowych, a także wodorofosforanu i węglanu wapnia), która jest mniej słodka od cukru i ma niższy indeks glikemiczny. Jest wypełniaczem w większości rodzajów leków, występuje m.in. we wszystkich rodzajach pigułek antykoncepcyjnych.

Niestety, laktoza powoduje uciążliwe objawy gastryczne u osób z nietolerancją laktozy, które stanowią nawet 20-37 proc. dorosłych Polaków. Obecnie jest ona coraz częstsza m.in. w związku ze wzrostem przypadków chorób jelit, a dolegliwości pojawiające się w ciągu 30-120 min od spożycia tego cukru to wzdęcia, nudności, bóle brzucha i wodniste biegunki.

W lekach i suplementach diety występują też inne odzwierzęce składniki - żelatyna wieprzowa, pochodzące od owadów: barwnik koszenila z pancerzy owadów (E120) i szelak - składnik otoczki tabletek (E904) czy np. siarczan glukozaminy ze skorupiaków.

Wciąż częstym składnikiem leków i suplementów diety jest cukier, czyli sacharoza. W dużym stężeniu pełni rolę konserwującą, jak ma to miejsce np. w przypadku syropów. Innym, znacznie mniej bezpiecznym dodatkiem o takim działaniu, jest etanol. Alkohol etylowy to składnik niewskazany dla dzieci i młodzieży, kobiet w ciąży i karmiących, a także osób zażywających leki obciążające wątrobę.

W syropach często używany jest alkohol cukrowy sorbitol. Jako mniej słodki od sacharozy jest jednocześnie słodzikiem i wypełniaczem.

Należy jednak do najbardziej problematycznych związków w tej grupie (inne to maltitol i mannitol), powodując wzdęcia, bóle brzucha i rozwolnienie.

Intensywnie słodki smak m.in. leków i suplementów diety rozpuszczalnych w wodzie zapewnia sztuczny słodzik aspartam (E951). Jest niemal bezkaloryczny, ale wyrządza poważne szkody u osób chorych na najczęstszą wrodzoną chorobę metaboliczną, fenyloketonurię. U tych zdrowych może wywoływać niepożądane skutki uboczne. Choć nie udowodniono ostatecznie licznych twierdzeń o rakotwórczym działaniu tego związku, możliwość zatrucia się tym związkiem jest faktem.

Aspartam jest szczególnie szkodliwy dla układu nerwowego (neurotoksyczny). Nadmierne spożycie zostało powiązane z zaburzeniami behawioralnymi i poznawczymi. Związki jego metabolizmu zaburzają działanie neuroprzekaźników mózgowych i nasilają stres oksydacyjny prowadzący do stanu zapalnego. U osób wrażliwych na aspartam jego spożycie wywołuje objawy nietolerancji pokarmowej, alergii skórnej i oddechowej.

Przemysł farmaceutyczny należy obecnie do najczęściej wykorzystujących syntetyczne substancje barwiące, podczas gdy producenci żywności stosują je coraz rzadziej i zastępują substancjami naturalnymi.

Sztuczne barwniki mogą wywoływać objawy alergii, nietolerancji i nadpobudliwości, Niektóre zostały nawet zakazane w części krajów.

WARTO WIEDZIEĆ

Skrobia też może być problemem

Wśród nieaktywnych leczniczo związków, z których składają się tabletki, jest wiele problematycznych substancji.
Należy do nich „zwykła" skrobia, która może nie być na tyle oczyszczona z glutenu, by nie wywołać groźnych powikłań u pacjentów z celiakią.
Zaburzenia jelitowe u innych osób mogą wywoływać skrobie modyfikowane, nasilając m.in. stan zapalny w jelitach.

COVID-19 postarza. Efekt szczególnie widać u kobiet

Monika Góralska
monika.goralska@polskapress.pl

Nowe badanie wykazało, że COVID-19 postarza naczynia krwionośne nawet o 5 lat. To zjawisko jest szczególnie widoczne u kobiet, które przeszły nawet łagodną infekcję koronawirusem.

Naukowcy odkryli, że COVID-19 może postarzać naczynia krwionośne o około pięciu lat. Badania opublikowane w czasopiśmie „European Heart Journal" wykazały, że sztywność tętnic wzrasta nawet u osób, które przeszły łagodną infekcję. To zjawisko, nazywane przedwczesnym starzeniem się naczyń krwionośnych, jest szczególnie niepokojące, ponieważ sztywniejsze tętnice zwiększają ryzyko poważnych chorób serca i udaru mózgu w przyszłości.

Badanie, w którym wzięło udział prawie 2400 osób z 16 krajów, mierzyło prędkość fali tętna (PWV) - wskaźnik sztywności tętnic pozwalający ocenić wiek naczyniowy. Im wyższy jest ten wynik, tym sztywniejsze naczynia krwionośne i wyższy wiek naczyniowy danej osoby. Pomiary wykonano sześć miesięcy po zakażeniu COVID-19 i ponownie po 12 miesiącach.

Wyniki były jednoznaczne: u wszystkich badanych, którzy przeszli COVID-19, wskaźnik prędkości fali tętna był wyższy w porównaniu z osobami, które nie miały kontaktu z wirusem.

Najbardziej zaskakującym odkryciem jest fakt, że to kobiety są najbardziej narażone na przyspieszone starzenie się naczyń krwionośnych po COVID-19. Wzrost sztywności naczyń był u nich znacznie większy niż u mężczyzn. U kobiet z łagodnym przebiegiem choroby wskaźnik prędkości fali tętna wzrósł o 0,55 metra na sekundę, co jest klinicznie istotne i odpowiada starzeniu się o około pięciu lat. U pacjentek hospitalizowanych, zwłaszcza na oddziałach intensywnej terapii, wskaźnik ten wzrastał jeszcze bardziej.

Dlaczego kobiety są bardziej narażone? Jedna z hipotez mówi, że ich układ odpornościowy, choć szybciej i silniej reaguje na wirusa, może jednocześnie wywoływać większe uszkodzenia naczyń krwionośnych po przebytej infekcji.

- Starzenie się naczyń krwionośnych jest łatwe do zmierzenia i można mu zaradzić za pomocą powszechnie dostępnych metod leczenia - mówi profesor Rosa Maria Bruno z Université Paris Cité we Francji.

Badanie przyniosło również pozytywną wiadomość: szczepienie przeciwko COVID-19 zmniejsza skalę uszkodzeń. U osób zaszczepionych tętnice były mniej sztywne niż u osób niezaszczepionych, co potwierdza ochronną rolę szczepionek.

- Istnieje kilka możliwych wyjaśnień wpływu COVID-19 na układ naczyniowy. Wirus COVID-19 oddziałuje na specyficzne receptory w organizmie, zwane receptorami enzymu konwertującego angiotensynę 2, które znajdują się w wyściółce naczyń krwionośnych.

Wirus wykorzystuje te receptory do wnikania do komórek i ich infekowania. Może to prowadzić do dysfunkcji naczyń i przyspieszonego starzenia się naczyń. Stan zapalny i reakcje immunologiczne organizmu, które bronią przed infekcjami, mogą być również zaangażowane - wyjaśnia prof. Bruno.

Naukowcy podkreślają, że starzenie się naczyń krwionośnych można spowolnić poprzez zmiany w stylu życia oraz odpowiednie leczenie, takie jak obniżanie ciśnienia krwi i poziomu cholesterolu. Wczesna diagnoza i interwencja mogą pomóc w zapobieganiu zawałom i udarom w przyszłości.

FOT. FREEPIK.COM

Jeden ze skutków wirusa COVID-19 szczególnie dotyka kobiety

eprasa.pl f87196fe22

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Bramkarz Miedzianki Jakub Wrąbel spisał się znakomicie. Kolejny mecz legniczan 14 września z Polonią Warszawa

PIŁKA NOŻNA MIEDŹ LEGNICA NIE DAŁA POGRAĆ WIŚLE KRAKÓW

Lider z Krakowa poległ na Stadionie Orła Białego

Piotr Janas
Legnica

Miedź Legnica wygrała z Wisłą Kraków przed własną publicznością 2:0. Krakowski walec, który rozjeżdżał kolejnych rywali w Betclic 1 Lidze, w Legnicy zaliczył kraksę.

Miedź Legnica po pierwszych w tym sezonie zwycięstwach z ŁKS-em Łódź i Stalą Rzeszów (oba mecze wygrane po 2:1) podejmował zdecydowanie najtrudniejszego rywala w Betclic 1 Lidze, jakim jest Wisła Kraków. Krakowianie przed przyjazdem do Legnicy miażdżyli kolejnych rywali, wygrywając 6 na 6 meczów. Na papierze byli zdecydowanym faworytem.

Na trybunach Stadionu im. Orła Białego pojawili się często niewpuszczani na inne stadiony kibice „Białej Gwiazdy", ale w związku z tym zabrakło ultrasów Miedzi Legnica, którzy pokazali solidarność z resztą kibicowskiej Polski, niezgadzającej się na wpuszczanie Wisły. Tamtejszy młyn świecił pustkami. Lecz doping miejscowych i tak był słyszalny i odczuwalny.

Doświadczyła tego Wisła, która już do przerwy przegrywała 0:1. Prowadzenie gospodarzom dał w 34. minucie Benedik Mioč. Chorwat popisał się precyzyjnym strzałem zza pola karnego. Wszyscy, którzy spodziewali się zdecydowanej reakcji „Białej Gwiazdy" po zmianie stron srodze się zawiedli, ponieważ to gospodarze byli zespołem lepszym i kreowali kolejne okazje. W 62. minucie po koncertowo rozegranym kontrataku Daniel Stanclik niemalże wszedł z piłką do bramki, podwyższając prowadzenie Miedzi na 2:0.

Krakowianie niewiele byli w stanie wskórać. Niesieni dopingiem gospodarze kontrolowali dalszą część meczu i choć kilka razy zagotowało się w polu karnym Wrąbla, to ostatecznie Miedź zachowała czyste konto.

Dla legniczan to trzecie z rzędu zwycięstwo, które oznacza realny powrót do walki o najwyższe cele. Miażdżąca dotąd wszystkich rywali Wisła zaliczyła kraksę. Nie tylko przegrała, ale też pierwszy raz w tym nie strzeliła nawet jednego gola.

Miedź Legnica - Wisła Kraków 2:0 (1:0)

Bramki: Mioč 34, Stanclik 62

Miedź: Wrąbel - Bochnak (90. Szymoniak), Stępiński, Kościelny, Grudziński, Kuczko - Antonik (87. Podgórski), Drygas (79. Serafin), Letniowski (90. Petrović), Mioč - Stanclik (90. Mansfeld).

Wisła: Broda - Lelieveld, Biedrzycki, Kutwa (73. Grujčić), Krzyżanowski - Kuziemka (63. Božić), Carbó (63. Igbekeme), Duda (81. Kawała), Ertlthaler, Duarte (81. Nikaj) - Rodado.

Szczęśliwy remis Zagłębia Lubin z Piastem Gliwice

Piotr Janas
Wrocław

KGHM Zagłębie Lubin zremisowało z Piastem Gliwice 2:2 w meczu 7. kolejki PKO Ekstraklasy.

KGHM Zagłębie Lubin do meczu z Piastem Gliwice przystępowało po całkiem niezłym, aczkolwiek przegranym spotkaniu z Wisłą w Płocku. Piast Gliwice przed przyjazdem do Lubina był wytykany palcami przez resztę ligi z dość niecodziennego powodu. Choć za nami już 6. kolejek, to „Piastunki" wciąż... nie strzeliły nawet jednego gola. Ale w Lubinie dość szybko przełamali niemoc. W 18. minucie Leonardo Sanca oddał mocy strzał zza pola karnego, Dominik Hładun sparował piłkę do boku, lecz tam dopadł do niej Erik Jirka i dał Piastowi prowadzenie. Miedziowi do 40. minuty nie zagrozili poważniej bramce Františka Placha.

Kiedy zanosiło się, że więcej goli do przerwy nie padnie, w rzeczonej 40. minucie piłkę z autu w pole karne wrzucił Adam Radwański, Aleks Ławniczak przedłużył to zagranie to Filipa Kocaby, a ten udem wepchnął ją do siatki. W 52. minucie goście odzyskali prowadzenie po bliźniaczo podobnej akcji do tej, w której gola strzeliło Zagłębie. Wrzut z autu w pole karne, futbolówka dociera do Jirki, a Słowak pięknym wolejem umieścił ją w bramce tuż przy słupku. Hładun nie drgnął.

Zagłębie dopiero w ostatnich pięciu minutach realnie rzuciło się na rywali i rzutem na taśmę dopięli swego.

Michał Nalepa, oddając strzał głową, trafił w dłoń Grzegorza Tomasiewicza. Piłka leciała w światło bramki, dlatego sędzia Sebastian Krasny podyktował rzut karny dla gospodarzy. Michális Kossídis i ustalił wynik na 2:2.

Zagłębie Lubin - Piast Gliwice 2:2 (1:1)

Bramki: Jirka 18, 52 - Kocaba 40, Kossídis 90+8-k.

Zagłębie: Hładun - Kłudka, Nalepa, Ławniczak, Jakuba (76. Nowogoński) - Radwański (62. Wdowiak), Kocaba (86. Woźniak), Dąbrowski, Sypek (62. Szmyt) - Reguła (62. Lučić), Kossídis.

Piast: Plach - Tomasiewicz, Czerwiński, Drapiński, Twumasi - Jirka, Dziczek, Boisgard, Chrapek (90. Leśniak), Sanca (69. Lokilo) - Félix (75. Dalmau).

FOT. MACIEJ KULCZYŃSKI/PAP

Zagłębie po dobrym, ale przegranym meczu z Wisłą Płock, teraz zremisowało z Piastem

eprasa.pl f87196fe22

NIE IGRA SIĘ Z MIŁOŚCIĄ, CZYLI ANGIELSKI BAROK NA WAWELU

„Dydona i Eneasz” Henry’ego Purcella to jedna z najsłynniejszych barokowych oper wszech czasów. Co przesądza o jej ponadczasowym uroku?

Mariusz Grabowski

Dziedziniec arkadowy Wawelu stanie się przez dwa kolejne wieczory - 29 i 30 sierpnia sceną operową. Zabrzmi na niej „Dydona i Eneasz” w wersji koncertowej. To jedna z najważniejszych oper barokowych - krótka, ale przejmująca, skupiona na emocjach i dramatyzmie.

Wersja koncertowa

„Dydona i Eneasz” to opera oparta na historii zaczerpniętej z „Eneidy” Wergiliusza. Głównym wątkiem jest opowieść o miłości królowej Kartaginy i trojańskiego bohatera. Purcell ubrał to uczucie w muzykę intensywną i poruszającą, operującą prostymi środkami, ale z dużym ładunkiem emocjonalnym.

W wykonaniu Le Poème Harmonique usłyszymy utwór bez teatralnego sztafażu - jedynie w wersji koncertowej, w której na pierwszym planie będą brzmienie, interpretacja i kontakt z przestrzenią. Adèle Charvet wcieli się w królową Kartaginy, Ana Quintans w jej siostrę Belindę, a Jean-Christophe Lanièce będzie Eneaszem, księciem trojańskim.

Le Poème Harmonique, zespół objęty mecenatem francuskiego ministerstwa kultury, specjalizuje się w historycznie wiernych interpretacjach muzyki dawnej. W Krakowie poprowadzi go Vincent Dumestre - dyrygent i lutnista, znany z wyjątkowej wrażliwości artystycznej i co bardziej „wyrazistych” interpretacji dzieł barokowych.

Zespół gościł już kilkakrotnie w Polsce. Np. w kwietniu 2009 r. wystąpił w krakowskim kościele św. Katarzyny, w ramach festiwalu Misteria Paschalia. W czerwcu 2009 r. w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie wystawili operę Jeana-Baptiste’a Lully’ego „Le Bourgeois Gentilhomme”.

Trzyaktowa opera powstała w 1680 r. w Londynie, ale określenie jej konkretnego gatunku nie jest łatwe - czasami określa się ją jako masque. Stylistyką nawiązuje do epoki późnego renesansu, zaś obecne są w niej dramatyczne recytatywy, krótkie arie, polifoniczne chóry, angielski kult śpiewu chóralnego, „malarstwo dźwiękowe”, a także sceny komiczne.

Libretto napisał Nahum Tate i po raz pierwszy wystawiona została w roku 1689. Purcell stworzył „Dydonę i Eneasza” dla Karola II, króla Anglii, Szkocji i Irlandii, jednak ten przedwcześnie zmarł, nigdy nie usłyszawszy dzieła. Ostatecznie uświetniło ono czas koronacji Wilhelma III Orańskiego i Marii II Stuart.

Opera jest w całości śpiewana i rozpoczyna się tzw. uwerturą francuską. Do znanych fragmentów należy m.in. „Lament Dydony” z trzeciego aktu: „When I am laid in earth”, zgodnie z ówczesną tradycją oparty na tzw. basso ostinato. Purcell ukazał w niej swój niezwykły talent dramatyczny, stworzył również specyficzny, gdyż bardzo melodyjny styl recytatywny, a także zawarł w niej całe bogactwo i specyfikę muzyki angielskiej.

Rzut oka w fabułę

„Dydoną i Eneaszem” rządzą namiętności. W akcie pierwszym królowa Kartaginy, Dydona, kocha Eneasza - wodza drużyny trojańskiej, który ocalał z pogromu zdobytej przez Greków Troi. Pierwsza dama dworu, Belinda, zapewnia Dydonę o wzajemności Eneasza, ale leśna Czarownica pragnie zguby Dydony i całego jej królestwa.

W akcie drugim na cześć gości z Troi w lesie odbywa się polowanie. Przed Eneaszem zjawia się posłaniec bogów Merkury, który przynosi mu rozkaz Jowisza - wódz musi natychmiast wyruszać, aby wypełnić kolejną misję w kraju Latynów. Nie wie, że rzekomy Merkury to w rzeczywistości jeden z demonów, służących przebiegłej Czarownicy.

Akt trzeci rozpoczyna ewidentna uciecha Czarownicy widzącej rozpacz królowej Dydony. Co prawda Eneasz wyraża gotowość sprzeciwienia się woli bogów i pozostania w Kartaginie, jednak dumna Dydona nie zgadza się na to. Woli umrzeć niż poślubić człowieka, który śmiał pomyśleć o jej porzuceniu. „Lament Dydony” towarzyszy nam w jej ostatniej drodze z tego padołu.

FOT. DOMENA PUBLICZNA

Henry Purcell (ok. 1659-1695) jest uważany – i słusznie – za jednego z najwybitniejszych twórców angielskiej muzyki epoki „pudrowanych peruk”

W finale nad jej mogiłą pojawia się chór kupidynów.

„Orpheus Britannicus”

Henry Purcell (ok. 1659-1695) jest uważany - i słusznie - za jednego z najwybitniejszych twórców angielskiej muzyki epoki „pudrowanych peruk”, czego wyrazem może być uznanie „Dydony i Eneasza” za operę narodową. Wśród jego kompozycji znaleźć można liczne anthemy, ody, muzykę instrumentalną oraz sceniczną.

Roger North, prokurator generalny na dworze Jakuba II Stewarta, wielki orędownik twórczości Purcella, określił go mianem „Orpheus Britannicus”, uznając go za człowieka, który czegokolwiek dotknął się w muzyce, czynił to doskonałym owocem jego geniuszu.

Z jednej strony Purcell oddawał się muzyce sakralnej, często związanej z uroczystościami dworskimi. Jak sam mówił, „Chrystus stał się dlań niewzruszonym fundamentem”. Z drugiej cały czas jakaś niewidzialna siła ciągnęła go ku operze, gatunku całkiem świeckiego. Ta „choroba” - miłość do opery sprawiała, że - jak twierdził - „zdawał się mieć dar unoszenia w powietrzu”.

Tak naprawdę niewiele wiemy o pochodzeniu Purcella czy jego życiu prywatnym. Pewne jest, że był muzykiem i kompozytorem o niezwykłych zdolnościach, że przeszedł mutację w wieku 14 lat, a w latach 1674-1678 był odpowiedzialny za strojenie organów w Opactwie Westminsterskim w Londynie.

Miał zaledwie 20 lat, kiedy został jednym z organistów w Westminster (po Johnie Blowie). Dzięki pracy w Chapel Royal stał się znany w środowisku królewskim. W następnym roku został oficjalnym opiekunem królewskich instrumentów i wykonał organy specjalnie na koronację Jakuba II w 1685 r. i Wilhelma III w 1689 r. Z kolei w 1682 r. poślubił Frances, z którą miał sześcioro dzieci, z których wieku dojrzałego dożyło tylko dwoje: Frances, która wydała kilka utworów ojca, oraz Edward - organista w dwóch londyńskich kościołach.

O jego wczesnym zgonie wiadomo tyle, że w dniu śmierci był tak słaby, że nie był w stanie spisać swojego testamentu. Jego pogrzeb był bardzo uroczysty - połączone chóry opactwa i Chapel Royal wykonały m.in. muzykę żałobną skomponowaną ku czci zmarłej zaledwie na kilka miesięcy przed nim królowej Marii II.

Na jej pogrzeb (odbył się 5 marca 1695 r.) Purcell skomponował hymn „Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts”, który - jak zapisał kronikarz - „doprowadził wiernych do łez”.

Muzyka i poezja

Co ciekawe, „Dydona i Eneasz” uznawana jest za jedyną „stuprocentową” operę barokową Purcella, skupioną wyłącznie na muzyce, bowiem w innych jego dziełach słowo mówione na równi współgra z muzyką wokalno-instrumentalną.

Przypisuje mu się następujące słowa: „Muzyka i poezja zawsze były uznawane za siostry, które idąc ramię w ramię wspierają się nawzajem. Tak jak poezja jest harmonią słów, tak muzyka jest harmonią nut, i tak jak poezja wznosi się ponad prozę i oratorium, tak muzyka jest wywyższeniem poezji. Obie mogą się wyróżniać, ale z pewnością są najdoskonalsze, gdy są wyważone, spójne, ponieważ nic nie chce wtedy wywyższyć żadnej z ich doskonałości”.

Sposób traktowania przez niego materiału muzycznego był zupełnie nowatorski. Wprowadził on brytyjski świat muzyczny do epoki dojrzałego baroku bez pośrednictwa Włochów czy Francuzów. Jego muzyka wpłynęła znacznie m.in. na kompozycje innego wielkiego kompozytora baroku - Händla.

Wiecznie żywa

Jak powiedziano, nad operą unosi się duch „Eneidy” Wergiliusza, a ściślej jej IV Księgi. Do tej samej inspiracji odwołują się niezliczone dzieła malarstwa klasycznego, brzmi ona w pięcioaktowej operze „Les Troyens” Hectora Berlioza, a nawet we współczesnej popkulturze. Dość wspomnieć frazy z „Muzyki na pogrzeb królowej Marii”, które w elektronicznej transkrypcji Wendy Carlos trafiły na ścieżkę dźwiękową „Mechanicznej pomarańczy” Stanleya Kubricka.

Po śmierci Purcella, w 1700 r., operę wstawiono jako intermezzo do sztuki Szekspira „Miarka za miarkę”. Tam właśnie ukuto nową świecką tradycję, by role czarownic przejęli mężczyźni. Jest to chyba jedyna barokowa opera, która tak naprawdę nigdy nie zeszła z afisza, przynajmniej w Anglii. W roku 1895 operę wystawiono w Dublinie, z okazji 200-lecia śmierci kompozytora.

Prawdziwy renesans „Dydony i Eneasza” datowany jest jednak na koniec pierwszej dekady XXI w., związany z kolei z 350. rocznicą urodzin Purcella. To wtedy dzieło zostało zaprezentowane na wielu prestiżowych scenach świata. Chętnie anektowano ją do eksperymentów z uwspółcześnianiem fabuły czy też oprawiano animacjami bądź tańcem nowoczesnym.

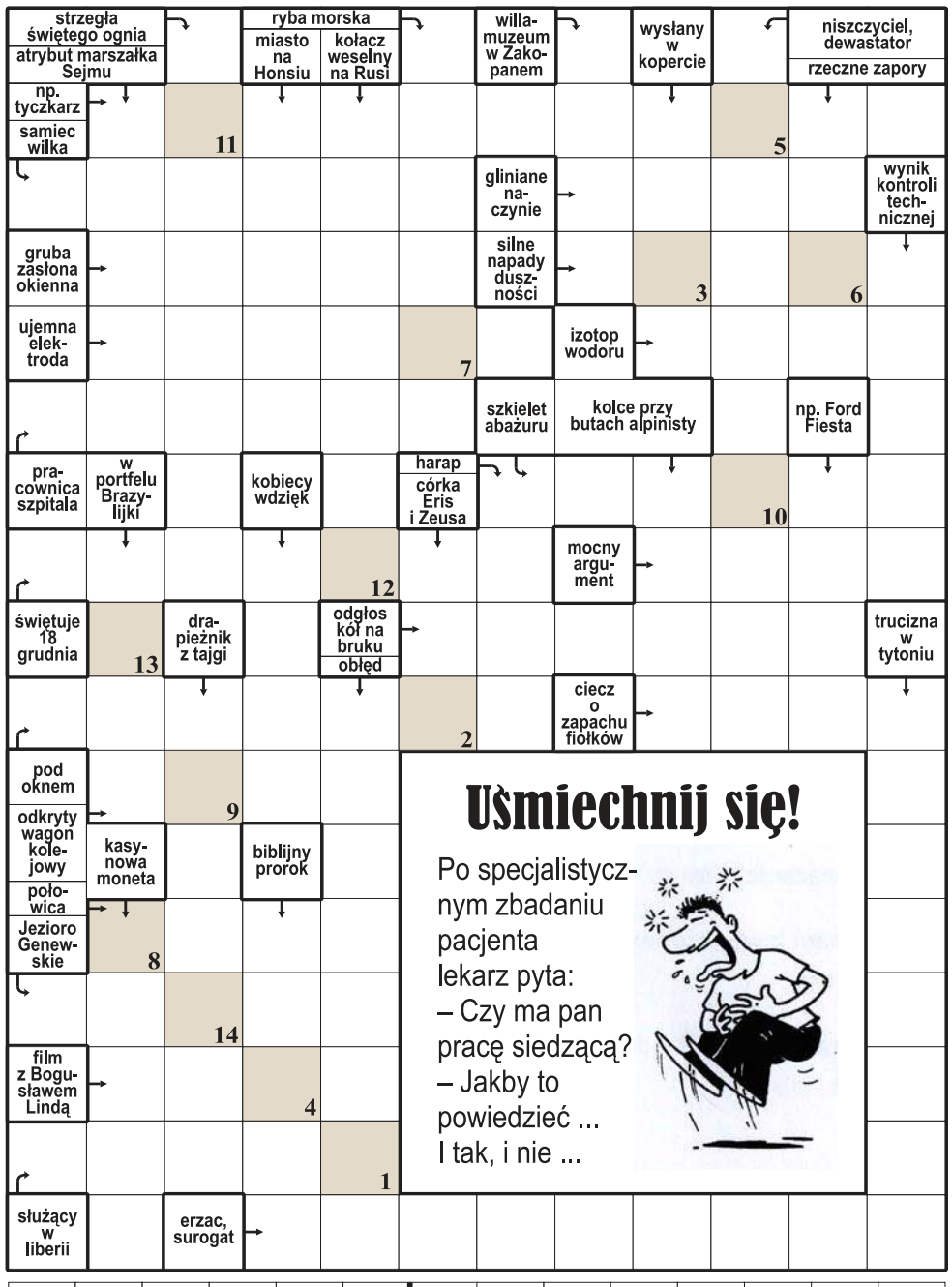
--

Henry Purcell, „Dydona i Eneasz”, 29, 30.08, godz. 20. Wejścia na koncerty: Bramą Berrecciego i bramą obok baszty Senatorskiej. Informacje: wawel.krakow.pl

„DYDONĄ I ENEASZEM” RZĄDZĄ NAMIĘTNOŚCI. W AKCIE PIERWSZYM KRÓLOWA KARTAGINY, DYDONA, KOCHA ENEASZA – WODZA DRUŻYNY TROJAŃSKIEJ

eprasa.pl f87196fe22

Krzyżówka panoramiczna

Uśmiechnij się!

Po specjalistycznym zbadaniu pacjenta lekarz pyta:
– Czy ma pan pracę siedzącą?
– Jakby to powiedzieć ... I tak, i nie ...

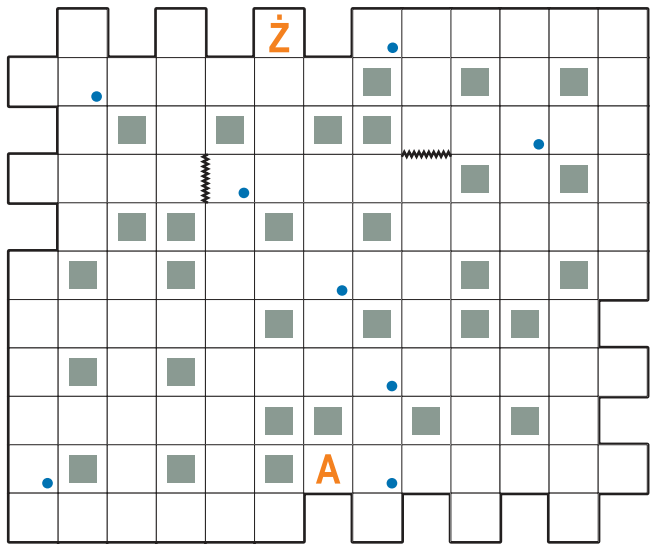
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie – dokończenie dowcipu z okienka.

Krzyżówka A-Ż

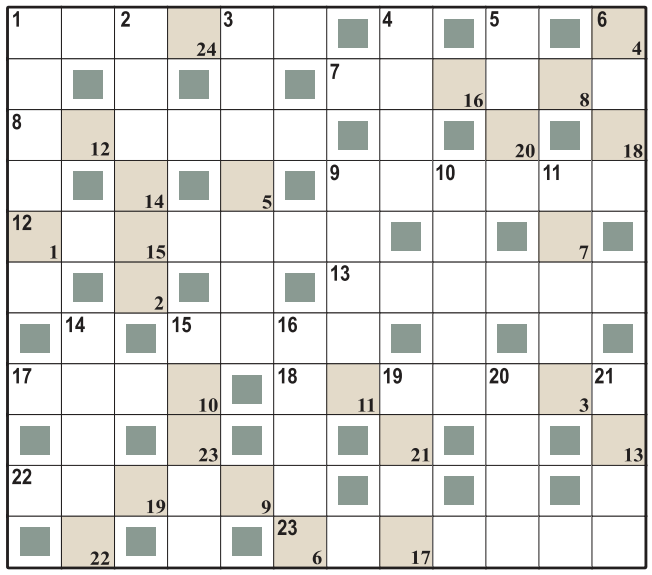
Każdy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

A) arkusz z pytaniami i miejscem na odpowiedzi (7).
B) worek ze skóry przeznaczony na płyny (6).
C) część robocza koparki (8).
D) sumy przeznaczone na koszty utrzymania w podróży służbowej (5).
E) przeszedł na zasłużony odpoczynek (6).
F) Julian, jeden z najwybitniejszych polskich akwarelistów, (5).
G) kraj w Afryce nad Atlantykiem (6).
H) swawolna zabawa, psoty (5).
I) zespół Michała Wiśniewskiego (3,5).
J) hinduskie ćwiczenia z medytacją (4).
K) „więzienie” kanarka (6).

L) filmowa rola Angeliny Jolie (4,5).
Ł) roślina na nawóz zielony (5).
M) majątek osobisty, posiadane dobra (6).
N) radzenie nad jakimiś sprawami (6).
O) ostatnia litera alfabetu greckiego (5).
P) angielski kucyk (4).
R) wybierany w wyborach samorządowych (5).
S) egoista, sobek (7).
T) rodzaj nieregularnego czworokąta (9).
U) żale, pretensje (5).
W) wierzchnia część skrzyni, klapa (5).
Z) pozycja na drążku (4).
Ż) w herbie Białowieży (4).

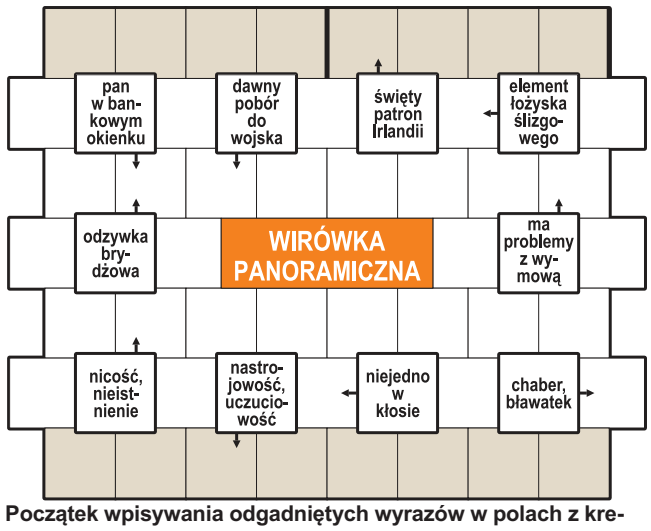
Krzyżówka z hasłem

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 24 utworzą rozwiązanie – przysłowie hiszpańskie.

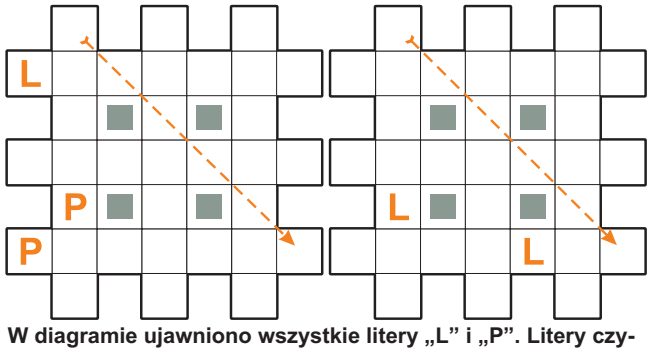
Poziomo:
1) rodzaj linii,
7) często mylą,
8) kraina nad Dniestrem,
9) sfora, czereda,
12) ... kołem lub w kościach,
13) olbrzym, kolos,
15) wpis w paszporcie,
17) yerba ...,
18) aktor lub malarz,
22) Katarzyna Wielka,
23) Augiasza.

Pionowo:
1) kuliste sklepienie,
2) zamyślenie się,
3) filcowe buty,
4) kończy walkę w ringu,
5) porcja leku,
6) roślina pastewna,
9) z kukułką,
10) gra owalną piłką,
11) azjatycki kuzyn psa,
14) błazen, arlekin,
15) sułtański minister,
16) rezerwa, zasób,
19) podpora grochu,
20) Teksas lub Alaska,
21) kontynent z Laosem.

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – imiona i nazwisko aktora.

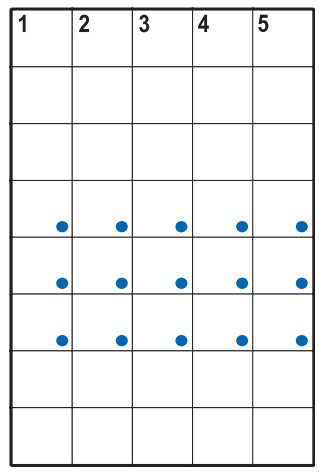
Duet jolek

W diagramie ujawniono wszystkie litery „L” i „P”. Litery czytane wzdłuż linii przerywanej (w obu diagramach) utworzą rozwiązanie: tytuł filmu. W przypadkowej kolejności:

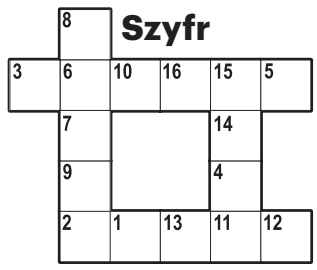
– przyrząd do rysowania pięciolinii
– „Ojciec ...”, polski serial kryminalny
– miasto w świętokrzyskiem
– kuracja, leczenie
– budowla ze śmigami
– kraj w Afryce z Mogadiszem
– potocznie o wyzyskiwaczu
– zasila latarkę
– coś tajemniczego, enigmat
– azjatyckie prawo małżeńskie
– przed Bożym Narodzeniem
– dozownik, aplikator

Logogryf

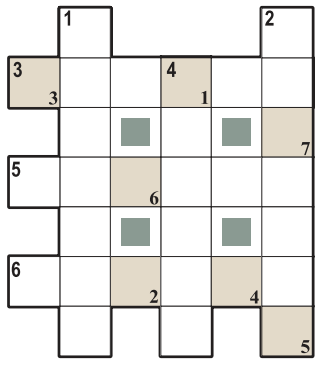
Litery w polach z kropką czytane kolumnami utworzą rozwiązanie – tytuł filmu.
1) wielki wąż dusiciel,
2) przynosi ukojenie,
3) Ewa, aktorka z filmu „Kogel -mogel”,
4) autem pod wskazany adres,
5) Kastor dla Polluksa.

Szyfr

Litery z pól od 1 do 16 utworzą rozwiązanie: imię i nazwisko piosenkarza.
Poziomo:
3) mały z dużej chmury,
2) słowiańskie dusze zmarłych.
Pionowo:
8) okręg, rewir,
15) księżniczka z powieści „Wiedźmin”.

Krzyżówka

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 7 utworzą rozwiązanie.
Poziomo:
3, 5, 6) ziółko, huncwot.
Pionowo:
1) do szycia lub pisania,
2) atrament dla skryby,
3) modniś, elegant.

Rozwiązania

Krzyżówka panoramiczna: Jestem dzokejem; **krzyżówka z hasłem:** Łatwo serce rozum zakrzyczy; **wirówka panoramiczna:** Jean Paul Belmondo; **logogryf:** "Koniec przyjaźni"; **szyfr:** Andrzej Rosiewicz; **krzyżówka:** gagatek; **duet jolek:** "Twarda sztuka"; **krzyżówka A-Ż:** marcepan.

eprasa.pl f87196fe22